

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 11-17 มิถุนายน 2568

ส่งออกล้นท่วมปีเดียวภาษี 36% ค่าระวางผันผวนพิษบอมบ์อิหร่าน

ผู้ส่งออกไทยล้นระทึก อีก 3 สัปดาห์เดดไลน์ครบ 90 วันสหรัฐยึดเวลาคิดภาษีไทย 36% “พิชัย” ชี้ แนวโน้มดี มะกันตอบรับ 5 ข้อเสนอของไทย ฉายแววเลื่อนเส้นตาย 9 กรกฎาคมออกไปอีก ชี้สินค้าที่ทำเรื่องมีทั้ง ชะลอและเร่งส่งออก “อาหาร-อะลูมิเนียม” หยุดส่งออก ขณะที่ “ข้าว” โยนผู้นำเข้ารับการระงับสิทธิ สรท.เผยเจอ 2 เด้ง พิษอิสราเอล-อิหร่าน ทำค่าระวางผันผวนหนัก แคมเปญโหมส่งออก ทำตู้คอนเทนเนอร์คิวยาว

การเรียกเก็บภาษีตอบโต้ทางการค้า ที่สหรัฐอเมริกา โดยประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ได้เรียกเก็บภาษี นำเข้าจากทุกประเทศทั่วโลก นอกเหนือจากอัตราภาษีพื้นฐานขั้นต่ำ 10% ที่ทุกประเทศทั่วโลกถูกเรียกเก็บไปแล้ว ก่อนหน้านี้ โดยไทยถูกเรียกเก็บภาษีนำเข้าในอัตรา 36% แต่ได้เลื่อนระยะเวลาบังคับใช้ออกไป 90 วัน ซึ่งจะครบ กำหนดในวันที่ 9 กรกฎาคม 2568 หรืออีก 3 สัปดาห์จากนี้ ซึ่งเหล่าผู้ส่งออกไทยกำลังติดตาม ว่าทีมคณะทำงาน เจรจาต่อรองภาษีของรัฐบาลจะสามารถเจรจาต่อรองได้ประสบความสำเร็จหรือไม่

“พิชัย” แย้มส่งออก พ.ค.ตัวเลขดี

นายพิชัย นริพทะพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า คณะทำงานที่ น.ส.แพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แต่งตั้งขึ้นเพื่อเร่งเจรจาต่อรองด้านภาษีกับสหรัฐ มีความคืบหน้าเป็นอย่างมาก เชื่อว่าภายใน สัปดาห์หน้าจะได้เห็นรูปธรรมที่ชัดเจนมากขึ้น โดยในส่วนของการกระทรวงพาณิชย์เอง ก็ได้เร่งประสานการทำงานอย่าง เต็มที่ มีการเจรจาพูดคุยต่อเนื่อง ผ่านระบบประชุมทางไกล (วิดีโอคอนเฟอเรนซ์) ซึ่งเชื่อมั่นว่าการเจรจาน่าจะ เป็นไปในทิศทางที่ดี และภาคการส่งออกจะยังคงเป็นพระเอกในการผลักดันเศรษฐกิจไทย

“สหรัฐเองมีแนวทางจะขยายระยะเวลาการขึ้นภาษีออกไปให้กับประเทศที่มีความตั้งใจในการเจรจากับ สหรัฐ ซึ่งเป็นสิ่งที่สหรัฐเป็นคนกล่าวออกมา ซึ่งไทยก็มีความตั้งใจในการเจรจากับสหรัฐ ดังนั้น มันใจว่าไทยน่าจะได้อัตราภาษีที่ดี ซึ่งก็คาดหวังว่าไทยจะยังคงถูกเก็บภาษีพื้นฐานที่ 10% ซึ่งหากเป็นอัตราดังกล่าวก็เชื่อมั่นว่าการส่งออกของไทยยังเป็นตัวเลขที่ดี และเชื่อว่าอัตราภาษีที่ไทยจะได้รับน่าจะดีและแข่งขันกับต่างประเทศได้”

นอกจากนี้ กระทรวงพาณิชย์เตรียมจะแถลงตัวเลขส่งออกประจำเดือนพฤษภาคม 2568 ซึ่งต้องแจ้งว่า เป็นตัวเลขการส่งออกที่ดี คาดว่าจะแถลงข่าวในวันที่ 18 มิถุนายน 2568 นี้ ส่วนค่าเงินบาทของไทยก็คาดหวังว่าจะ คงอยู่ในระดับที่ไทยสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

เผยมะกันตอบรับข้อเสนอไทย

รายงานข่าวแจ้งว่า ความคืบหน้าการเจรจารีหว่างกับสหรัฐอเมริกา ในประเด็นการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าไทย ซึ่งมีนายพิชัย ชุนหวชิร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะหัวหน้าคณะเจรจการค้า ไทย-สหรัฐ เป็นผู้นำในการเจรจารีหว่างในครั้งนี้ ซึ่งการเจรจามาเป็นไปในทิศทางที่ดี โดยการเจรจารีหว่างกับ คณะผู้แทนการค้าสหรัฐ (United States Trade Representative) หรือ USTR ผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ ซึ่งทาง สหรัฐมีท่าทีที่ตอบรับข้อเสนอของไทย และเป็นไปได้ว่าอาจจะมีข้อตกลงระหว่างกันเกิดขึ้นได้ในเร็ว ๆ นี้

สำหรับข้อเสนอของไทยในการเจรจาต่อรองภาษีสหรัฐ ประกอบด้วย 5 เรื่อง ได้แก่ 1.การร่วมมือในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจ โดยลดอุปสรรคการค้าทั้งที่เป็นภาษีและไม่ใช่อภาษี 2.ไทยเสนอเพิ่มการนำเข้าสินค้าพลังงาน เกษตร เครื่องบิน เป็นต้น 3.ไทยจะเปิดตลาดสาขาเกษตร อาทิ ผลไม้ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น 4.เรื่องสินค้าผ่านทาง หรือการสวมสิทธิไทยในการส่งออก ซึ่งไทยได้เข้มงวดมาระดับหนึ่งแล้ว และเป็นที่พอใจของกรมศุลกากรสหรัฐ 5.ส่งเสริมการลงทุนในสหรัฐมากขึ้น ภาครัฐสนับสนุนการขยายการลงทุนของเอกชนไทยในสหรัฐ ภายใน 4 ปี ข้างหน้า โดยเฉพาะกลุ่มพลังงาน

คาดยืดเวลาภาษี 36% ออกไปอีก

จากการติดตามสถานการณ์การเจรจาหารือกับสหรัฐ ในการพิจารณาในการคิดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าของไทยที่ 36% นั้น คาดว่ามีแนวโน้มที่ดีและมีแนวทางที่สดใส ซึ่งมีโอกาสเป็นไปได้ว่าสหรัฐอาจจะมีการพิจารณาขยายระยะเวลาการขึ้นอัตราภาษีนำเข้าสินค้าของไทยออกไปอีก จากกำหนดเดิมที่จะครบกำหนดขยายระยะเวลาบังคับใช้ 90 วัน ในวันที่ 7 กรกฎาคม 2568 นี้ โดยคาดว่าสหรัฐอาจจะพิจารณาขยายระยะเวลาให้เป็นรายประเทศ อาจจะไม่ทั้งหมด ซึ่งอาจจะเป็นโอกาสอันดีในการส่งออกสินค้าไทยไปต่างประเทศรวมถึงสหรัฐด้วย ขณะที่ไทยยังอยู่ระหว่างการเจรจาข้อตกลงกับสหรัฐ ถึงอัตราเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากไทย

ชี้ส่งออกไม่ชะงักแต่ปัญหาเริ่ม

นายวิศิษฐ์ ลิ้มลือชา ประธานคณะกรรมการอาหารแปรรูปและอาหารแห่งอนาคต เปิดเผยกับ “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า การส่งออกสินค้าของผู้ส่งออกไทยในช่วงที่ผ่านมา ได้เร่งส่งออกสินค้าเข้าไปในสหรัฐอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันช่วงระยะเวลา 90 วัน ที่สหรัฐยืดระยะเวลาขึ้นภาษีในอัตรา 36% และอย่างไรก็ดี ก็ยังไม่มีความแน่นอนว่าการเจรจาด้านภาษีของไทยและสหรัฐจะสามารถเจรจาได้ในรูปแบบใด อย่างไรก็ตาม การจ่ายภาษีพื้นฐานขั้นต่ำ 10% และความไม่แน่นอนการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าของสหรัฐ ทำให้ลูกค้าบางรายชะลอคำสั่งซื้อ แต่ก็มีทั้งเร่งและชะลอ แล้วแต่ประเภทสินค้าและความเสี่ยงของภาษีแต่ละรายการ ทั้งนี้ การส่งออกสินค้าไทยที่ผ่านมา โดยรวมก็ยังส่งออกได้ต่อเนื่องอยู่

ขณะนี้ยังเหลือเวลา 3 สัปดาห์ที่จะถึงกำหนดเลื่อน 90 วัน ยอมรับว่าเริ่มเห็นการชะลอตัวของการส่งมอบสินค้าในหลายรายการ สำหรับรายการที่เป็นของใช้จำเป็น หรือสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาหารที่ยังต้องจำหน่ายอยู่เรื่อย ๆ ยังมีนัดหมายการส่งมอบอยู่

จีนโหมส่งออกทำตู้สินค้าควายาว

รายงานข่าวจากสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย (สรท.) ระบุว่า การส่งออกสินค้าไทยยังน่าจะส่งออกไปสหรัฐได้ เนื่องจากอัตราภาษีที่จีนได้รับสูงกว่าไทย ดังนั้น จะไม่กระทบกับการส่งออกของไทยไปสหรัฐมากนัก แต่จะสร้างปัญหาให้กับสินค้าไทยที่ต้องไปแข่งขันกับสินค้าจีนที่ส่งออกในตลาดอื่นมากกว่า ตอนนี้สินค้าจีนมีคำสั่งซื้อไปสหรัฐจำนวนมาก ทำให้ตู้คอนเทนเนอร์ไปเกือบทั้งหมด หากผู้ส่งออกไทยจองตู้คอนเทนเนอร์ไปสหรัฐอย่างรวดเร็วจะได้ตู้สินค้าเดือนมิถุนายน 2568 เลย ทำให้เพิ่ม Spot Shipment ยากมาก อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ต้องรอดูตามดูช่วงครึ่งปีหลัง 2568 อีกที เพราะตอนนี้การส่งออกสินค้าทางเรือของไทยยังสามารถส่งออกสินค้าตามคำสั่งซื้อที่จองเรือไว้ก่อนหน้านี้แล้วเท่านั้น

“นอกจากนี้ ยังต้องติดตามสถานการณ์ค่าระวางเรืออย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะเส้นทางการส่งออกสินค้าไปในตลาดสหรัฐ โดยปัจจุบันค่าระวางเรืออยู่ที่ 5,000 เหรียญสหรัฐต่อตู้ 20 ฟุต”

ค่าระวางเรือจีน-สหรัฐผันผวน

ขณะที่สถานการณ์ค่าระวางในช่วงเดือนพฤษภาคม 2568 ค่าระวางในเส้นทางเอเชียคงที่ในหลายเส้นทาง เช่น เส้นทาง Shanghai เส้นทาง Klang เส้นทาง Hong Kong และเส้นทาง Japan ขณะที่เส้นทางสหรัฐอเมริกา ค่าระวางในครึ่งเดือนหลัง ค่าระวางฝั่ง West Coast ลดลง โดยอยู่ที่ 3,000 USD/TEU และ 4,200 USD/FEU ในขณะที่ค่าระวางฝั่ง East Coast เพิ่มขึ้น โดยอยู่ที่ 2,900 USD/TEU และ 4,200 USD/FEU

ส่วนค่าระวางในช่วงเดือนมิถุนายน 2568 ค่าระวางในเส้นทางเอเชียก็ยังคงที่ในหลายเส้นทาง และบางเส้นทางปรับลดลงเล็กน้อย ส่วนเส้นทางสหรัฐอเมริกา ค่าระวางในครึ่งเดือนแรก ค่าระวางฝั่ง West Coast เพิ่มขึ้น โดยอยู่ที่ 5,000 USD/TEU และ 6,100 USD/FEU ในขณะที่ค่าระวางฝั่ง East Coast เพิ่มขึ้น โดยอยู่ที่ 6,000 USD/TEU และ 7,100 USD/FEU อย่างไรก็ตาม ค่าระวางไปยังสหรัฐอเมริกามีความผันผวน จากการตั้งอุปทานไปยังจีนอาจกระทบตารางเรือ ปริมาณตู้ และค่าระวาง ซึ่งอาจส่งผลให้ค่าระวางผันผวนอย่างรุนแรง และส่งผลกระทบต่อในเส้นทางอื่นด้วย แนะนำให้มีการจองระวางเรือล่วงหน้า และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

ส.อ.ท.ชี้สถานการณ์ไม่แน่นอน

นายวิบูลย์ รักสาสน์เจริญผล เลขาธิการกลุ่มอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) กล่าวว่า ขณะนี้ผู้ประกอบการยังคงส่งออกกันเป็นปกติ ถ้าสามารถทำได้จริง ๆ ก็จะมีแรงให้เร็วกว่าปกติ เพราะทุกคนต้องการเคลียร์ให้มากที่สุดภายใน 90 วันนี้ ส่วนแนวโน้มตอนนี้ทุกอย่างดูเหมือนจะเป็นไปในทางที่ไม่น่าจะจุดตันหรือแยลง กล่าวคือในกรณีที่ไม่น่าเป็นผลดี คือไทยน่าจะถูกคิดภาษีในอัตราเท่าเดิม 36% แต่จะได้รับการยืดระยะเวลาบังคับใช้ออกไปอีก แต่ ทั้งนี้ ดูเหมือนว่า นายโดนัลด์ ทรัมป์ ยังคงเอาแน่นอนไม่ได้ ดังนั้นสถานการณ์ตอนนี้ผู้ประกอบการจึงพยายามที่จะทำการค้าตามปกติไปก่อน

กลุ่มอะลูมิเนียมหยุดส่งออก

นายอภิภัทร คุวินิชกุล ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอะลูมิเนียม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) กล่าวว่า กรณีทรัมป์ขึ้นภาษีอะลูมิเนียมเป็น 50% นั้นถือว่าสูงมาก ทำให้ผู้ประกอบการไทยที่ส่งออกไปสหรัฐต้องชะลอส่งสินค้า เพราะยังไม่แน่ใจกับคำสั่งของทรัมป์ ว่าสุดท้ายแล้วจะขึ้นภาษีที่กี่เปอร์เซ็นต์ และจะเก็บตามเส้นตายคือหลังครบกำหนดยึดเวลา วันที่ 8 กรกฎาคม 2568 หรือไม่แน่นอนว่าอัตราที่กลุ่มผู้ส่งออกอะลูมิเนียมรับได้คือ 10% จะทำให้สัดส่วนการส่งออกไปสหรัฐยังคงเดิมที่ 1% แต่หากขึ้นภาษี 25% ยังพออยู่ได้ แต่หากมากกว่านั้นสัดส่วนการส่งออกจะลดลงมากกว่าครึ่ง ซึ่งทางผู้ประกอบการได้พยายามหาตลาดอื่นมารองรับ โดยเฉพาะทางยุโรปและตลาดออสเตรเลีย

ข้าวไทยยังไปได้-โยนผู้นำเข้ารับภาษี

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยกับ “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า ตลาดสหรัฐถือว่าเป็นตลาดส่งออกข้าวหอมมะลิของไทย โดยปี 2567 ที่ผ่านมามีไทยส่งออกข้าวหอมมะลิตั้งที่ 650,000 ตัน แต่ปี 2568 คาดว่าการส่งออกจะลดลง เนื่องจากปัญหาการเก็บอัตราภาษีนำเข้าของสหรัฐปัจจุบันยังอยู่ระหว่างขยายระยะเวลาเก็บภาษี ทำให้ภาษีข้าวไทยที่ส่งออกไปเก็บอยู่ที่ 10% และขณะนี้แม้จะใกล้ครบกำหนดระยะเวลาแล้ว แต่การส่งออกข้าวของไทยยังมีคำสั่งซื้อและส่งออกผ่านการขนส่งทางเรืออยู่ แต่คำสั่งซื้อก็ชะลอลงและยังจะเห็นภาพชัดเจนในช่วงไตรมาส 2 และไตรมาส 3 ของปีนี้

“สินค้าที่ลงเรือไปแล้ว หากไปถึงสหรัฐเลยระยะเวลาที่สหรัฐประกาศเลื่อน ผู้ส่งออกข้าวได้มีการเจรจาพูดคุยกับคู่ค้าแล้ว ว่าหากมีการเรียกเก็บภาษีเพิ่ม ผู้นำเข้าจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งก็ได้มีการเจรจาดกลงเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้น จึงเห็นว่าสินค้าข้าวไทยยังคงมีการส่งออกไปอยู่ แต่อาจจะลดลง”

กลุ่มอาหารหุุดส่งออก-ลดกำลังผลิต

ดร.ชนินทร์ ชลิตราพงศ์ นายกสมาคมอุตสาหกรรมปศุสัตว์ไทย และในฐานะนายกสมาคมการค้าอาหารสัตว์เลี้ยงไทย (Thai Pet Food Trade Association : TPFA) เปิดเผย “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า การส่งออกสินค้าในกลุ่มอาหารที่ไปในตลาดสหรัฐ ขณะนี้ภาพรวมมีการหุุดส่งออกสินค้ากลุ่มอาหารไปสหรัฐตั้งแต่ช่วงปลายเดือนเมษายน 2568 เพราะว่าการส่งออกสินค้าไปสหรัฐ โดยกลุ่มสินค้าเกษตรและอาหารใช้ระยะเวลาการขนส่งประมาณ 5 สัปดาห์ และสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าหนัก มูลค่าของสินค้าไม่สูง

“ตอนนี้ไม่มีใครเสี่ยงที่จะส่งออกสินค้าไปในตลาดสหรัฐ เพราะกังวลภาษี 36% ว่าใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ จึงทำให้ตอนนี้ผู้ส่งออกในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารหุุดที่จะส่งออกในตลาดสหรัฐ แต่ในตลาดอื่น ๆ ยังคงที่มีคำสั่งซื้อและส่งออก อีกทั้งเรายังเร่งหาตลาดอื่นทดแทน นอกจากนี้ ในกลุ่มผู้ผลิตอาหาร สินค้าเกษตร ได้ปรับตัวโดยลดกำลังผลิตลงประมาณ 20%”

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

พณ. ปลื้ม “ประชุมข้าวนานาชาติ” ครั้งที่ 10 สุดปังตอกย้ำศักยภาพข้าวไทย พร้อมกระชับความสัมพันธ์กับคู่ค้าจากทั่วทุกมุมโลก

กระทรวงพาณิชย์ ปลื้มการจัดงานประชุมข้าวนานาชาติ Thailand Rice Convention (TRC) 2025 ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 25-27 พฤษภาคม 2568 ที่ผ่านมา ผลักดันให้เกิดการซื้อขายข้าวได้มากกว่า 660,000 ตัน ด้านอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศขานรับนโยบายเดินหน้าขยายและต่อยอดตลาดข้าวไทยให้มากขึ้น

นางอรรดา เฟื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า งานประชุมข้าวนานาชาติ Thailand Rice Convention (TRC) 2025 ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 25-27 พฤษภาคม 2568 ที่ผ่านมา กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าต่างประเทศจัดขึ้น และได้รับเกียรติจากนายพิชัย นริพทะพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานการเปิดงาน พร้อมกล่าวปาฐกถาพิเศษ ซึ่งการจัดงาน Thailand Rice Convention 2025 ถือเป็นเวทีครั้งสำคัญที่ทุกภาคส่วนในวงการข้าวทั้งเกษตรกร ภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งจากไทยและจากต่างประเทศได้เดินทางมาเข้าร่วมงานจากทั่วทุกมุมโลกกว่า 500 ราย ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์การผลิต การค้า และแนวโน้มตลาดข้าวโลก และเจรจาธุรกิจระหว่างผู้มีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมข้าวทุกฝ่าย รวมทั้งกระชับความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ และเอกชนผู้ส่งออกและผู้นำเข้าข้าวได้พบหารือร่วมกัน สามารถสร้างโอกาสที่ดีกับข้าวไทยอีกครั้ง หลังจากเว้นการจัดงานไปกว่า 6 ปี เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

โดยภายในงานยังจัดให้มีการเจรจาธุรกิจระหว่างผู้นำเข้าและผู้ส่งออก โดยมีคำสั่งซื้อที่จะส่งมอบข้าวในปีนี้ปริมาณ 160,000 ตัน มูลค่ากว่า 2,700 ล้านบาท นอกเหนือจากที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายพิชัย นริพทะพันธุ์) ได้หารือกับผู้นำเข้าและผู้ค้าข้าวรายใหญ่ของโลกเพื่อขยายการส่งออกข้าวไทยไปยังสหรัฐฯ อิรัก แอฟริกาใต้ และประเทศในตะวันออกกลางเพิ่มขึ้นกว่า 500,000 ตัน ซึ่งถือได้ว่างาน Thailand Rice Convention ในครั้งนี้ ประสบความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ทุกประการ อีกทั้งยังเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนอุตสาหกรรมข้าวไทย

การจัดงานครั้งนี้ อยู่ภายใต้แนวคิด “Global Rice from Thai Legacy” ซึ่งสะท้อนถึงรากฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ความหลากหลายของสายพันธุ์ข้าว และการสืบทอดวัฒนธรรมข้าวไทยมายาวนานหลายร้อยปี ได้ยกระดับด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และมาตรฐานความปลอดภัยระดับสากล เพื่อตอบโจทย์ผู้บริโภคยุคใหม่และความยั่งยืนในมิติของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมงานได้เห็นถึงภูมิปัญญาวัฒนธรรมของข้าวไทย พร้อมยกระดับข้าวไทยให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการผลิตไปจนถึงการส่งต่อข้าวไทยถึงผู้บริโภคที่ยังคงมีมาตรฐานและคุณภาพที่ดีเยี่ยม สะท้อนบทบาทไทยในเวทีความมั่นคงทางอาหารโลก นับเป็นครั้งสำคัญที่ตอกย้ำสถานะของประเทศไทยในฐานะหนึ่งในผู้นำด้านการผลิตและส่งออกข้าวคุณภาพของโลก

นางอารดา อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กล่าวเพิ่มเติมว่า จากนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กรมฯ ได้ต่อยอดความสำเร็จของงานในการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นแหล่งความมั่นคงด้านอาหารของโลก (Food Storage) พร้อมกับการขยายตลาดข้าวกับผู้นำเข้าข้าวสำคัญ และประชาสัมพันธ์ข้าวไทยให้เป็นที่นิยมเพิ่มมากขึ้น และส่งเสริมและตอบสนองต่อความต้องการผู้บริโภคในยุคปัจจุบัน เช่น ข้าวอินทรีย์ (Organic) หรือข้าวชนิดพิเศษสำหรับตลาดเฉพาะ อาทิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมนิล และข้าวสังข์หยด เพื่อให้การส่งออกข้าวไทยเป็นไปตามที่ได้ตั้งเป้าหมายที่ 7.5 ล้านตัน

นอกจากนี้ ภายหลังการจัดงาน TRC2025 กรมฯ ได้จัดกิจกรรมคู่ขนานทั้งการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าระดับนานาชาติทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยในช่วงวันที่ 27-31 พฤษภาคม 2568 กรมฯ ได้นำผู้ประกอบการค้าข้าวรายย่อย จำนวน 16 ราย จากจังหวัดที่เป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญ เข้าร่วมจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าในงาน THAIFEX – Anuga Asia 2025 ที่จัดขึ้นที่ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี ซึ่งเป็นงานแสดงสินค้าอาหารที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย เพื่อช่วยขยายโอกาสและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายข้าวให้กับผู้ประกอบการค้าข้าวรายย่อย ส่วนอีกหนึ่งภารกิจสำคัญในด้านการขยายตลาดและการเข้าร่วมงานในต่างประเทศ ในช่วงวันที่ 29 มิถุนายน – 1 กรกฎาคม 2568 กรมฯ จะเข้าร่วมจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข้าวไทยในงานแสดงสินค้า Summer Fancy Food Show ที่จัดขึ้นที่นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เพื่อส่งเสริมตลาดข้าวไทยต่อเนื่อง โดยสหรัฐฯ เป็นผู้นำเข้าข้าวหอมมะลิที่สำคัญของไทยมาอย่างยาวนาน

ที่มา Thailandplusเศรษฐกิจ

งาน THAIFEX-AUNGA 2025 ดันออเดอร์ส่งออกข้าวไทยพุ่งกว่า 520 ล้าน

นางอารดา เพ็ญทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยถึงผลการจัดแสดงสินค้าข้าวไทย โดยกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ในงานแสดงสินค้าอาหาร THAIFEX – ANUGA ASIA 2025 ระหว่างวันที่ 27-31 พ.ค.68 ซึ่งกรมฯ ได้นำผู้ประกอบการค้าข้าวรายย่อยคุณภาพดี จากหลากหลายจังหวัดที่เป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของไทย รวม 16 ราย ซึ่งเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการรองรับคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ และได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทย หรือเครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้าข้าวในระดับสากล มาร่วมจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า

โดยในปีนี้ได้รับความสนใจจากผู้ซื้อ ผู้นำเข้าจากประเทศต่าง ๆ เป็นอย่างมาก เช่น จีน ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ ฮองกง ไต้หวัน อิรัก สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหราชอาณาจักร โปรตุเกส และยังได้ออเดอร์จากผู้ประกอบการไทย โดยได้รับคำสั่งซื้อภายในงานทันทีมูลค่ากว่า 80 ล้านบาท และคาดว่าจะมีคำสั่งซื้อภายใน

ระยะเวลา 1 ปี มูลค่าประมาณ 440 ล้านบาท รวมมูลค่าจากการเข้าร่วมงานครั้งนี้กว่า 520 ล้านบาท ซึ่งเป็นการขยายช่องทางการตลาดข้าวไทยให้ผู้ประกอบการรายย่อย ตามนโยบายของรัฐบาล และนายพิชัย นริพทะพันธุ์ รมว.พาณิชย์ ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้ภาคการเกษตร และเพิ่มโอกาสทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการรายย่อย

นอกจากนี้ กิจกรรมสาธิตการทำอาหารจากข้าวไทยในแบบ Thai Fusion Cuisine หรืออาหารไทยประยุกต์ โดยเชฟระดับแถวหน้าของเมืองไทย มีผู้เข้าเยี่ยมชมทั้งภายในงานและผ่านช่องทางออนไลน์กว่า 20,000 ราย และสำหรับกิจกรรมสาธิตการตรวจสอบมาตรฐานข้าวมีผู้ให้ความสนใจ ทั้งจากกลุ่มผู้ซื้อ ผู้บริโภค และผู้นำเข้าข้าวไทย

“การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข้าวไทย ในงานแสดงสินค้าอาหาร THAIFEX นอกจากจะช่วยเพิ่มโอกาสการค้าข้าวของไทยแล้ว ยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานของข้าวไทย และแสดงศักยภาพของไทยในฐานะผู้ผลิต และผู้ส่งออกข้าวคุณภาพดีของโลกอีกด้วย” อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ระบุ
ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควสท์

มข.เสนอรัฐ หนุนปลูกข้าวยั่งยืน ลดต้นทุน เพิ่มกำไร ลดก๊าซเรือนกระจก ชี้นำโอกาสการแข่งขันในตลาดโลก - ลดเงินอุดหนุนจากรัฐ 4-5 หมื่น ลบ.ต่อปี

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เผยผลการศึกษาการพัฒนาข้าวยั่งยืน (The Sustainable Rice Platform : SRP) ระบุ ต้นทุนการผลิตลดลง-เพิ่มผลผลิตต่อไร่ กำไรเพิ่ม และยังลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตอบโจทย์ BCG ของประเทศ ชี้นำตลาดต่างประเทศต้องการข้าว SRP กว่าแสนตันต่อปี เสนอรัฐหนุนปลูกเพื่อสร้างโอกาสการแข่งขันในตลาดโลก ทั้งยังลดการพึ่งพิงเงินอุดหนุนจากรัฐกว่า 4-5 หมื่นล้านบาทต่อปี

รองศาสตราจารย์ภูมิสิทธิ์ มหาสุวีระชัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หัวหน้าโครงการประเมินค่าของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพในการพัฒนาระบบผลิตข้าวในประเทศไทย ภายใต้โครงการ The Economics of Ecosystems and Biodiversity (TEEB) For Agriculture and food ประเทศไทย กล่าวถึงความคืบหน้าโครงการว่า ผลการศึกษาในปี 2567 เริ่มต้นจากพื้นที่นำร่องในอำเภอยะผิง จังหวัดขอนแก่น ครอบคลุม 37 หมู่บ้าน โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 249 ครัวเรือน ทำการเพาะปลูกข้าวในพื้นที่ 1,500 ไร่ ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรที่ปลูกข้าวยั่งยืนตามมาตรฐาน SRP (The Sustainable Rice Platform) จำแนกเป็นข้าวหอมมะลิ 105 ได้กำไรเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1,600 บาทต่อไร่ ขณะที่เกษตรกรที่ปลูกข้าวเหนียว กข6 ได้กำไรเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1,700 บาทต่อไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการปลูกแบบเดิม ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นมาจากการลดต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ลดประมาณ 30% แม้ว่าต้นทุนต่อไร่จะสูงขึ้นเนื่องจากการใช้ปุ๋ยตามสูตรที่ถูกต้องและในปริมาณที่เหมาะสม แต่ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นถึง 30% ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมดีขึ้น เกษตรกรยังได้รับราคาสูงกว่าราคาตลาดเล็กน้อย เนื่องจากข้าวที่ผลิตได้มีคุณภาพระดับพรีเมียม

รองศาสตราจารย์ภูมิสิทธิ์ กล่าวเพิ่มเติมว่า การศึกษาวิเคราะห์ประโยชน์ต่อสาธารณะจากโครงการ พบว่าการห้ามเผาข้าวหลังฤดูเก็บเกี่ยว ช่วยลดมลพิษทางอากาศซึ่งนำไปสู่การลดต้นทุนการดูแลสุขภาพเฉลี่ยต่อไร่จำนวน 112 บาท เมื่อคำนวณกับพื้นที่ทั้งหมด 1,500 ไร่ ทำให้ลดต้นทุนค่ารักษาพยาบาลได้กว่า 168,000 บาทต่อปี นอกจากนี้การผลิตข้าวด้วยวิธี SRP ช่วยลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกคิดเป็นมูลค่า 974 บาทต่อไร่ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย BCG (Bio-Circular-Green Economy) ของประเทศ โดยโครงการนี้สามารถช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือน

เวียดนาม

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า ราคาส่งออกข้าวของเวียดนาม ณ วันที่ 17 มิถุนายน 2568 ราคาอ่อนตัวลงจากวันก่อนหน้า โดยข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่ 317 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขณะที่ข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 386 เหรียญสหรัฐต่อดัน และข้าวขาว 25% (25% broken rice) ราคาอยู่ที่ 361 เหรียญสหรัฐต่อดัน

แม้ว่าในช่วงนี้ทิศทางราคาข้าวของเวียดนามจะอยู่ในช่วงขาลง แต่ยังมีโอกาสที่ดีของการส่งออกชนิดพิเศษ โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิเวียดนามเริ่มส่งออกข้าวชุดแรกที่ปล่อยมลพิษต่ำไปยังญี่ปุ่น ซึ่งเป็นตลาดที่ขึ้นชื่อในด้านคุณภาพและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวด โดยข้าวญี่ปุ่นชุดแรกจำนวน 500 ตันนี้ เสนอขายในราคา 850 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน FOB ที่ท่าเรือโฮจิมินห์ และอาจขายได้ในราคา CIF มากกว่า 1,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อดันที่ทำเรื่อนำเข้าของญี่ปุ่น ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญที่ยืนยันถึงศักยภาพของเวียดนามในการผลิตและส่งออกข้าวคุณภาพสูง ขณะเดียวกันก็ตอบสนองข้อกำหนดด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ขณะเดียวกัน ตลาดจีนก็กลับมาฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งเช่นกัน ในช่วง 4 เดือนแรกของปี จีนนำเข้าข้าวจากเวียดนามเกือบ 362,000 ตัน เพิ่มขึ้น 114% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2024 ที่น่าสังเกตคือ จีนไม่เน้นข้าวราคาถูกอีกต่อไป แต่หันมาเน้นข้าว ST25 ข้าวหอมและข้าวเหนียว ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น หมายความว่าความต้องการบริโภคใหม่ของประชาชนในประเทศนี้

นายโด ฮา นัม นายกสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) เผยถึงแนวโน้มการส่งออกว่า ความต้องการข้าวคุณภาพสูงทั่วโลกกำลังเพิ่มขึ้น แต่ปัจจุบันเวียดนามไม่มีผลผลิตเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการดังกล่าว ดังนั้นอุตสาหกรรมข้าวจึงจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาพันธุ์ข้าวคุณภาพสูง โดยเฉพาะข้าวที่ปล่อยมลพิษต่ำ เพื่อรองรับตลาดต่างประเทศและบรรลุพันธสัญญาที่จะปล่อยมลพิษสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี 2593

เว็บไซต์ข่าว vietnambiz.vn รายงานว่า การส่งออกข้าวของเวียดนามในเดือนพฤษภาคม 2568 ชะลอตัวลงบ้าง แต่สหรัฐากลายเป็นตลาดสำคัญแห่งหนึ่งด้วยปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นมากกว่าสองเท่าเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า

จากข้อมูลของกรมศุลกากร ระบุว่า ในเดือนพฤษภาคม 2568 การส่งออกข้าวของเวียดนามอยู่ที่ 776,296 ตัน มูลค่า 560.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 30.6% ในปริมาณและ 27.1% ในแง่ของมูลค่าเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และลดลง 10.4% ในปริมาณและ 22.8% ในแง่ของมูลค่าเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2567 ขณะที่ราคาส่งออกเฉลี่ยในเดือนพฤษภาคม 2568 อยู่ที่ 526 เหรียญสหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้น 5% เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และถือเป็นการฟื้นตัวเป็นเดือนที่สองติดต่อกัน แต่ยังคงลดลง 13.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ในช่วง 5 เดือนแรกของปี การส่งออกข้าวอยู่ที่ประมาณ 4.2 ล้านตัน มูลค่าเกือบ 2.2 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้น 4% ในด้านปริมาณ แต่ลดลง 15.4% ในแง่ของมูลค่าเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สาเหตุหลักคือราคาส่งออกข้าวเฉลี่ยในช่วง 5 เดือนแรกลดลง 18.6% (ประมาณ 118 เหรียญสหรัฐต่อดัน) เหลือเพียง 517 เหรียญสหรัฐต่อดันเท่านั้น

ในส่วนของการนำเข้าในเดือนพฤษภาคม 2568 การส่งออกข้าวของเวียดนามไปยังตลาดบางตลาด เช่น ไต้หวัน มาเลเซีย โมซัมบิก และอินโดนีเซีย มีปริมาณลดลงอย่างรวดเร็วถึงสองหลักเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ในทางตรงกันข้ามการส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ จีน และกานา ยังคงเติบโตอย่างแข็งแกร่ง

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งออกข้าวไปยังตลาดสหรัฐฯ ในเดือนพฤษภาคม อยู่ที่ 5,726 ตัน เพิ่มขึ้น 2.1 เท่าจากเดือนก่อนหน้า และเพิ่มขึ้น 88.2% จากเดือนพฤษภาคม 2567 และในช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้ การส่งออกข้าวไปยังสหรัฐฯ อยู่ที่ 17,511 ตัน เพิ่มขึ้น 46.1% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และราคาขายไปยังสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 8% อยู่ที่เฉลี่ย 927 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ขณะที่ราคาส่งออกข้าวไปยังตลาดอื่นๆ มีแนวโน้มลดลง

ทั้งนี้ แม้ว่าสหรัฐฯ จะไม่ใช่ตลาดส่งออกข้าวหลักของเวียดนาม แต่ก็เป็ตลาดผู้บริโภคที่สำคัญสำหรับข้าวหอมพันธุ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงบางพันธุ์ โดยเฉพาะพันธุ์ ST25

ขณะเดียวกัน ณ สิ้นเดือนพฤษภาคม 2568 ฟิลิปปินส์ยังคงเป็นตลาดส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม โดยมีปริมาณ 1.9 ล้านตัน มูลค่า 942 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 4.1% ในปริมาณ แต่ลดลง 17.4% ในแง่ของมูลค่าเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยตลาดนี้คิดเป็น 45.3% ของปริมาณและ 43.4% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของเวียดนาม

สำหรับปริมาณข้าวที่ส่งออกไปยังตลาดสำคัญอื่นๆ ก็เติบโตอย่างแข็งแกร่งในช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้ เช่น ไต้หวันเพิ่มขึ้น 148.2% จีนเพิ่มขึ้น 102.7% กานาเพิ่มขึ้น 99.8% โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งออกข้าวไปยังบังกลาเทศเพิ่มขึ้นอย่างน่าทึ่งถึง 442 เท่า เซเนกัลเพิ่มขึ้น 58 เท่า ตุรกีเพิ่มขึ้น 27 เท่า ซิลีเพิ่มขึ้น 34 เท่า

ในทางกลับกัน ตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมา อินโดนีเซียนำเข้าข้าวจากเวียดนามเพียง 18,427 ตัน ลดลงอย่างรวดเร็วถึง 97.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ทำให้อินโดนีเซียร่วงลงมาอยู่ที่อันดับ 13 ในตลาดส่งออกข้าวของเวียดนาม จากอันดับสองเมื่อปีที่แล้ว

จากการประเมินสถานการณ์การส่งออกข้าวล่าสุด กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมได้อ้างอิงแหล่งข่าวจากสมาคมอาหารเวียดนาม โดยระบุว่าในช่วงนี้ถือเป็นช่วงเวลาทอง ก่อนที่มาตรการภาษีตอบแทน (reciprocal tax) จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งผู้ส่งออกจำนวนมากได้เร่งส่งมอบล่วงหน้าไปยังสหรัฐฯ อย่างรวดเร็ว โดยนายโด ฮา นัม (Mr. Do Ha Nam) นายกสมาคมอาหารเวียดนาม (Chairman of the Vietnam Food Association; VFA) ยอมรับว่าความพยายามล่าสุดของผู้ส่งออกในการส่งออกข้าวไปยังสหรัฐฯ ถือเป็นการตอบสนองเชิงกลยุทธ์ที่สมเหตุสมผลและทันท่วงที ก่อนที่ภาษีจะมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 9 กรกฎาคมนี้

ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับความเสี่งด้านภาษีศุลกากรของสหรัฐฯ นายโด ฮา นัม ประเมินว่า หากอัตราภาษีตอบแทนของสหรัฐฯ อยู่ในช่วงอัตราประมาณ 20% ก็ยังถือว่าอยู่ในช่วงที่ยอมรับได้ โดยเฉพาะในบริบทที่ราคาข้าวโลกลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับปี 2566 ซึ่งหมายความว่า แม้จะมีต้นทุนภาษีเพิ่มเติม แต่ราคาขายขั้นสุดท้ายในสหรัฐฯ จะไม่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ทำให้ราคาข้าวยังคงน่าดึงดูดเพียงพอสำหรับกลุ่มลูกค้าที่มีความต้องการจริง โดยเฉพาะชุมชนเวียดนามที่อาศัยอยู่ที่สหรัฐฯ

นายโด ฮา นัม กล่าวเสริมว่า ในช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้ การส่งออกข้าวของเวียดนามยังคงส่งสัญญาณเชิงบวกหลายประการ แม้ว่าราคาขายจะลดลง แต่ปริมาณเพิ่มขึ้น และเวียดนามยังคงรักษาความได้เปรียบทางการแข่งขันเหนือประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ เช่น ไทย ปากีสถาน ได้

สำหรับการส่งออกข้าวไปยังตลาดจีน ในช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้นั้น กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมระบุว่า ในปี 2560 จีนเคยนำเข้าข้าวเวียดนามสูงสุด คิดเป็นมูลค่า 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม ในปี 2562 การส่งออกข้าวไปจีนลดลงเหลือเพียง 240 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในช่วงปี 2563-2564 พื้นตัวขึ้นเล็กน้อย และในปี 2565 เวียดนามส่งออกข้าวไปจีนได้มากกว่า 834,000 ตัน คิดเป็นมูลค่า 423.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในปี 2566 จีนก็นำเข้าข้าวจากเวียดนามมากกว่า 917,000 ตัน คิดเป็นมูลค่าเกือบ 531 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่การ

ส่งออกข้าวของเวียดนามไปจีนในปี 2567 กลับมีปริมาณลดลงอย่างรุนแรง อย่างไรก็ตามการส่งออกไปยังตลาดนี้เริ่มกลับมามีแนวโน้มเติบโตอีกครั้งในปี 2568 เนื่องจากตลาดจีนเริ่มนำเข้าข้าวจากเวียดนามเพิ่มขึ้นอีกครั้ง

นาย โต ฮา นาม (Do Ha Nam) นายกสมาคมอาหารเวียดนามระบุว่า ตั้งแต่ต้นปี 2568 ตลาดจีนนำเข้าข้าวจากเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2568 จีนได้นำเข้าข้าวประมาณ 362,000 ตัน เพิ่มขึ้น 114% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2567 โดยส่วนใหญ่นำเข้าข้าวพันธุ์ ST25 และข้าวเหนียวจากเวียดนาม

นาย เหงียน วัน แท่ง (Nguyen Van Thanh) ผู้อำนวยการบริษัท Phuoc Thanh IV ให้ข้อมูลกับหนังสือพิมพ์ Công Thương ว่า ในช่วงปี 2562 - 2563 จีนเน้นนำเข้าข้าวเจ้า แต่ในปัจจุบัน กลับหันมานำเข้าข้าวเหนียวในปริมาณมาก โดยบางปีสูงถึง 600,000-700,000 ตัน ข้าวเหนียวเหล่านี้นำไปใช้ในการแปรรูปขนม ซึ่งเป็นที่นิยมในตลาดจีนมากกว่าข้าวเจ้า

จีนเป็นตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญของเวียดนาม ด้วยข้อได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์และความคล้ายคลึงกันทางวัฒนธรรม ทำให้ผลิตภัณฑ์ข้าวของเวียดนามได้รับความนิยมจากผู้บริโภคชาวจีน เวียดนามส่งออกข้าวหลากหลายประเภทไปยังจีน เช่น ข้าวขาว ข้าวหอม ข้าวญี่ปุ่น (japonica) และข้าวเหนียว

นาย นง ดึก ไล่ (Nong Duc Lai) ที่ปรึกษาการค้าประจำสถานทูตเวียดนาม ณ กรุงปักกิ่ง กล่าวว่า จีนเป็นประเทศที่มีประชากรมากและมีวัฒนธรรมการบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ความต้องการบริโภคข้าวในประเทศจีนจึงสูงมาก แม้จีนจะเป็นประเทศผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก แต่ยังนำเข้าในปริมาณมาก โดยเฉพาะข้าวสายพันธุ์ ST ของเวียดนามที่กำลังได้รับความนิยมสูง เนื่องจากได้รับรางวัลข้าวดีที่สุดในโลกจากการประกวดหลายครั้ง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน จีนได้ปรับมาตรฐานคุณภาพข้าวนำเข้าที่เข้มงวดมากขึ้น ทั้งข้าวหอม ข้าวพรีเมียม ST24, ST25 ต่างต้องผ่านเกณฑ์ที่เข้มงวดทั้งด้านคุณภาพและบรรจุภัณฑ์ ส่วนข้าวที่ใช้แปรรูป จีนจะนำเข้าเฉพาะข้าวราคาถูกในปริมาณมาก อีกทั้ง ข้าวเวียดนามยังต้องแข่งขันกับข้าวจากไทยและกัมพูชา ซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลกเช่นกัน โดยคู่แข่งดังกล่าวไม่เพียงแต่มีคุณภาพดี แต่ยังมีบรรจุภัณฑ์ที่น่าดึงดูดด้วย

ตลาดข้าวจีนเป็นตลาดสำคัญของเวียดนาม โดยเวียดนามในฐานะผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อันดับ 2 ของโลก ข้าวเวียดนามคิดเป็นสัดส่วน 36-37% ของปริมาณข้าวนำเข้าทั้งหมดของจีน และเพื่อให้ข้าวเวียดนามยังคงรักษาสถานะในตลาดจีนได้ต่อไป ผู้เชี่ยวชาญระบุว่า ผู้ส่งออกข้าวเวียดนามควรมีความหลากหลายในการทำตลาดและพัฒนากลยุทธ์การเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคในแต่ละภูมิภาคของจีน โดยเฉพาะ ควรให้ความสำคัญกับการสร้างแบรนด์ข้าว เพื่อให้ผู้บริโภคจดจำและเลือกซื้อได้ง่าย นอกจากนี้ บริษัทควรทำความเข้าใจข้อกำหนดและขั้นตอนการส่งออก พร้อมทั้งต้องปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพที่เข้มงวด ควรควบคุมการตรวจสอบและคัดแยกข้าวตั้งแต่ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวจนถึง การแปรรูปในโรงงาน สำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามมาตรฐาน GAP เพื่อความปลอดภัยของอาหาร ก่อนจะเน้นด้านคุณภาพหรือรสชาติของข้าว

ขณะที่เว็บไซต์ข่าว vietnamnews.vn รายงานว่า บริษัทเวียดนามในต่างประเทศบางแห่ง เช่น KD Trading มีความพยายามที่จะนำเข้าข้าวหอมพันธุ์ ST25 จากเวียดนาม ซึ่งช่วยกระตุ้นการรับรู้ของแบรนด์ข้าวชนิดนี้ในตลาดแคนาดา ซึ่งปัจจุบันเวียดนามอยู่ในรายชื่อผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ 5 อันดับแรกของตลาดแคนาดาแล้ว ในขณะที่แคนาดาพยายามกระจายแหล่งจัดหาและลดการพึ่งพาการค้ารายเดียว เช่น สหรัฐอเมริกา ดังนั้นผู้ประกอบการข้าวของเวียดนามจึงมีโอกาสดูแลในการขยายส่วนแบ่งในตลาดนี้

นาง Trần Thu Quỳnh ที่ปรึกษาการค้าที่สถานทูตเวียดนามในแคนาดา (Trade Counsellor at the Vietnamese Embassy) กล่าวว่า แคนาดามีชาวเอเชียอาศัยอยู่ประมาณ 7 ล้านคน และเป็นหนึ่งในผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ของโลก โดยมีมูลค่าความต้องการต่อปีประมาณ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน การนำเข้าข้าวของแคนาดามากกว่า 50% มาจากสหรัฐอเมริกา ขณะที่เวียดนามเพิ่งเริ่มขยายส่วนแบ่งตลาดข้าวในแคนาดา โดยได้รับความช่วยเหลือจากข้อตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางการค้าภาคพื้นแปซิฟิก (the Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership; CPTPP) และความนิยมที่เพิ่มขึ้นของข้าว ST25

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา สำนักงานการค้าเวียดนามในแคนาดาได้ให้การสนับสนุนผู้ส่งออกในประเทศและธุรกิจเวียดนามในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออกข้าวอย่างแข็งขัน โดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มส่วนแบ่งตลาดปัจจุบันของเวียดนามในแคนาดาให้สูงกว่า 2% โดยในปัจจุบัน บริษัทเวียดนามในต่างประเทศ เช่น KD Trading ได้นำเข้าข้าว ST25 ซึ่งช่วยส่งเสริมการรับรู้ของแบรนด์ข้าวเวียดนามในแคนาดาแล้ว

ในนิทรรศการ SIAL ที่นครโตรอนโตเมื่อไม่นานนี้ แบรนด์ข้าวเวียดนาม Lotus ได้รับความสนใจอย่างมากจากผู้นำเข้าในแคนาดา โดยผลิตภัณฑ์ที่จัดแสดง ได้แก่ ข้าวหอม ข้าวญี่ปุ่นที่ใช้ทำซูชิสไตล์ญี่ปุ่น (Japanese-style sushi rice) และข้าวหอมพันธุ์ ST25 ซึ่งได้รับความนิยมในเมืองใหญ่ๆของแคนาดา

นาง Vũ Thị Huệ ผู้อำนวยการฝ่ายขายของโลตัส (Sales Director of Lotus) เปิดเผยว่าแม้บริษัทของเธอจะส่งออกข้าวไปยังแคนาดาแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายปริมาณที่ต้องการได้ เธอแสดงความหวังว่าจะเข้าถึงลูกค้าและพันธมิตรได้มากขึ้นผ่านงานแสดงสินค้าเพื่อเพิ่มการส่งออกและตอบสนองความต้องการบริโภคของแคนาดาที่มีจำนวนมาก

นาย Hua Van Hao ประธานบริษัท Kien Fat Trading กล่าวว่า การส่งออกสินค้าเกษตรของเวียดนามไปยังแคนาดา โดยเฉพาะข้าวและผลิตภัณฑ์ เช่น เส้นก๋วยเตี๋ยว มีศักยภาพอย่างมาก โดยสินค้าของเวียดนามสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพกับสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ไทย และยังมีช่องทางในการเติบโตในตลาดแคนาดาอีกมาก

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงกรุงฮานอย

กัมพูชา

สำนักข่าว Khmer Times รายงานว่า ผู้ส่งออกข้าวกัมพูชากำลังจับตามองตลาดแอฟริกาใต้ โดยคาดว่าจะมีผู้เข้าร่วมงาน African Food Show ที่จะถึงนี้ โดยบริษัทส่งออกข้าวกัมพูชาต้องการสร้างความหลากหลายและขยายการเข้าถึงผู้นำเข้าข้าวในระดับนานาชาติให้มากขึ้น

นาย Chan Pich ผู้จัดการทั่วไปของ Signatures Rice กล่าวบริษัท Signature Rice Co. Ltd. ซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวชั้นนำของกัมพูชา เป็นผู้นำในภาคส่วนข้าวของกัมพูชา ได้ออกสำรวจตลาดต่างๆ และการเข้าร่วมงาน African Food Show ถือเป็นครั้งแรกของบริษัทและเป็นครั้งแรกสำหรับผู้ส่งออกข้าวของกัมพูชา โดยบริษัทต้องการดูว่าตลาดแอฟริกาต้องการข้าวพันธุ์ใดโดยเฉพาะ และผู้ส่งออกข้าวของกัมพูชาจะสามารถส่งออกและจัดหาข้าวพันธุ์ใดได้บ้าง

นาย Chan Pich กล่าวว่า การเข้าร่วมงานแสดงครั้งนี้ก็เพื่อแสวงหาโอกาสใหม่ๆ และเพื่อประเมินศักยภาพของตลาด พุดคุยโดยตรงกับผู้ซื้อที่มีแนวโน้มจะซื้อ และจัดแสดงข้าวคุณภาพดีที่สุดจากกัมพูชา โดยใน

ปัจจุบันตลาดแอฟริกามีความต้องการข้าวพันธุ์ต่างๆ เช่น ข้าวหนึ่ง ข้าวบาสมาดิ ข้าวหอม และข้าวหอมเกรตรอง ซึ่งตามปกติแล้วตลาดเหล่านี้จะนำเข้าข้าวหอมจากประเทศไทยอยู่แล้ว และเขาเชื่อว่าข้าวหอมกัมพูชาคุณภาพสูงจะสามารถเป็นคู่แข่งที่แข็งแกร่งในการนำเข้าสู่ตลาดนี้ได้

งาน Africa Food Show จัดขึ้นที่ใจกลางเมืองเคปทาวน์ ประเทศแอฟริกาใต้ ระหว่างวันที่ 10-12 มิถุนายน 2568 ที่ศูนย์การประชุมนานาชาติเคปทาวน์ ซึ่งงาน Africa Food Show ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงาน Gulfood ที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก เป็นประตูดูการจัดหาอาหารและเครื่องดื่มทั่วแอฟริกา โดยบริษัทมองว่าการมีส่วนร่วมในงาน African Food Show ถือเป็นก้าวสำคัญในการทำความเข้าใจและเจาะตลาดใหม่นี้

นาย Chan Sokkheang ประธานสหพันธ์ข้าวกัมพูชา (President of the Cambodia Rice Federation; CRF) แสดงความเชื่อมั่นว่าการส่งออกข้าวจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากสหพันธ์กำลังดำเนินการเพื่อผลักดันการส่งออกไปยังจุดหมายปลายทางที่นำเสนอและเปิดตลาดใหม่

ทั้งนี้ สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF) ตั้งเป้าส่งออกข้าวสารอย่างน้อย 1 ล้านตันภายในปี 2568 ขณะเดียวกันรัฐบาลได้จัดสรรเงินงบประมาณกว่า 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ให้กับโรงสีข้าวเพื่อซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร นอกจากนี้รัฐบาลยังสนับสนุนให้สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF) เสริมความร่วมมือกับกระทรวงและสถาบันที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมการส่งออกโดยตรงไปยังตลาดต่างประเทศด้วย

ที่มา Oryza.com

เมียนมา

สำนักข่าว Global New Light of Myanmar รายงานว่า สหพันธ์ข้าวเมียนมา (The Myanmar Rice Federation; MRF) ตั้งเป้าส่งออกข้าวให้ได้ 3 ล้านตันในปีงบประมาณ 2568-2569 (เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2568 – 31 มีนาคม 2569)

สหพันธ์ข้าวเมียนมา (MRF) ระบุว่าเมียนมาส่งออกข้าวสารและข้าวหักมากกว่า 400,000 ตันไปยังลูกค้าต่างประเทศในช่วงสองเดือนที่ผ่านมา (เมษายน-พฤษภาคม 2568) ซึ่งประกอบด้วยข้าวสารมากกว่า 217,070 ตัน และข้าวหัก 185,213 ตัน โดยส่งออกข้าวสารและข้าวหักมากกว่า 402,000 ตันไปยังตลาดต่างประเทศทางทะเล ในขณะที่ 280 ตันส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านผ่านด่านพรมแดนทางบก

ในปีงบประมาณ 2567-2568 (1 เมษายน 2567-31 มีนาคม 2568) เมียนมามีรายได้มากกว่า 1,129 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากการส่งออกข้าวสารและข้าวหักประมาณ 2.48 ล้านตัน ซึ่งใกล้เคียงกับที่สหพันธ์ฯ ตั้งเป้าส่งออกข้าวไว้ที่ประมาณ 2.5 ล้านตัน

ที่มา Oryza.com

ฟิลิปปินส์

กระทรวงเกษตรฯ (The Department of Agriculture; DA) สนับสนุนคำแนะนำของคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร (House of Representatives) ในการปรับอัตราภาษีข้าวจาก 15% เป็น 35% โดยมีเงื่อนไขว่า จะต้องดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไป

ในการพิจารณารั้งสุดท้ายของคณะกรรมการ 5 อันดับแรกของสภาผู้แทนราษฎรในวันพุธที่ 11 มิถุนายน 2568 ข้อเสนอแนะประการหนึ่งคือการปรับอัตราภาษีเป็นระดับเดิม โดยอ้างถึงความจำเป็นในการปกป้องเกษตรกรท้องถิ่นจากการนำเข้าข้าว

นาย Francisco Tiu Laurel รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ (Agriculture Secretary) กล่าวว่าหน่วยงานเปิดรับข้อเสนอดังกล่าว แต่ระบุว่า การปรับขึ้นควรดำเนินการเป็นขั้นตอนเพื่อลดผลกระทบต่อตลาดข้าวโอ เขาเสนอให้ปรับขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งในที่สุดก็จะกลับไปใช้อัตราภาษี 35% เนื่องจากการปรับขึ้นภาษีนำเข้าข้าวในทันทีอาจส่งผลกระทบต่อการค้าข้าวทั่วโลก และอาจส่งผลให้ราคาข้าวพุ่งสูงขึ้น เนื่องจากฟิลิปปินส์เป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดในโลก จึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดราคาข้าวโลกตามอุปสงค์และอุปทาน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายด้วย

ก่อนหน้านี้ กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดการณ์ว่าการนำเข้าข้าวของประเทศจะเพิ่มขึ้นเป็น 5.5 ล้านตันในปีการตลาดที่จะถึงนี้ ซึ่งเกินระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 4.8 ล้านตันในปี 2024

เมื่อปีที่แล้ว ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ (President Ferdinand Marcos Jr.) ได้ลงนามในคำสั่งฝ่ายบริหาร (Executive Order; EO) ฉบับที่ 62 เพื่อลดภาษีข้าวจาก 35% เหลือ 15% เพื่อควบคุมราคาข้าว ซึ่งภายใต้ EO ฉบับที่ 62 อัตราดังกล่าวจะต้องได้รับการทบทวนทุกๆ 4 เดือน นอกจากนี้การลดอัตราภาษีข้าวยังดำเนินการควบคู่ไปกับมาตรการต่างๆ เช่น ราคาขายปลีกที่แนะนำสูงสุด (the maximum suggested retail price; MSRP) ทำให้ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ลดลง ซึ่งส่งผลให้เงินเฟ้อชะลอตัวลง

อย่างไรก็ตาม กลุ่มเกษตรกรชี้ให้เห็นว่าการลดอัตราภาษีส่งผลกระทบต่อการค้าของเกษตรกรเนื่องจากข้าวที่นำเข้ามาล้นตลาด ขณะที่รัฐบาลยังต้องสูญเสียรายได้จากภาษีที่สูญเสียไปหลายพันล้านเปโซอีกด้วย

เมื่อเดือนที่แล้ว นาย Francisco Tiu Laurel กล่าวว่ารัฐบาลน่าจะผลักดันให้คงอัตราภาษี 15% ไว้ในการทบทวนตามกำหนดในเดือนนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการขึ้นราคาที่จะเกิดขึ้น ซึ่งการปรับขึ้นภาษีควรจะตรงกับฤดูเก็บเกี่ยวของประเทศที่ซัพพลายเออร์รายใหญ่ ซึ่งเวียดนามที่เป็นซัพพลายเออร์ข้าวรายใหญ่ที่สุดของฟิลิปปินส์ จะมีฤดูเก็บเกี่ยวประมาณปลายเดือนกันยายน ส่วนปากีสถาน ซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับหนึ่ง มีกำหนดเก็บเกี่ยวในเดือนธันวาคมของทุกปี

สำนักข่าว The PhilStar รายงานว่า กระทรวงเศรษฐกิจ การวางแผนและการพัฒนาของฟิลิปปินส์ (The Philippines Department of Economy, Planning and Development) คาดการณ์ว่าการนำเข้าข้าวของประเทศในปี 2568 จะลดลง 28% เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว เหลือประมาณ 3.45 ล้านตัน

โดยสำนักงานอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การนำเข้าข้าวของประเทศลดลง 12.55% เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว เหลือ 1.88 ล้านตันในช่วง 5 เดือนแรกของปี (มกราคม-พฤษภาคม 2568) ซึ่งการลดลงดังกล่าวมีสาเหตุมาจากปริมาณข้าวคงคลังที่ยังคงสูงจากที่มีการนำเข้าในปี 2567 สูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 4.8 ล้านตัน และการคาดการณ์ว่าผลผลิตภายในประเทศจะดีขึ้นจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย นอกจากนี้ ราคาขายปลีกแนะนำสูงสุดที่นำเข้าใหม่ของข้าวพรีเมียมยังทำให้ความต้องการนำเข้าลดลงด้วย

ณ วันที่ 5 มิถุนายน 2568 การนำเข้าทั้งหมดอยู่ที่ 1.92 ล้านตัน โดยนำเข้าเวียดนามคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 75% (1.43 ล้านตัน) รองลงมาคือเมียนมา (290,680 ตัน) ไทย (106,350 ตัน) และปากีสถาน (71,761 ตัน) นอกจากนี้ยังมีการนำเข้าข้าวปริมาณไม่มากนักจากหลายประเทศ เช่น อินเดีย เกาหลีใต้ กัมพูชา สิงคโปร์ ญี่ปุ่น อิตาลี และสเปน โดยมีการออกใบอนุญาตนำเข้า 3,266 ใบ ครอบคลุมปริมาณการนำเข้ารวมประมาณ 2.76 ล้านตันในปี

ทั้งนี้สำนักงานอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 5 มิถุนายน 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 1,923,183.19 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,526 ใบ) ลดลงประมาณ 17.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,340,396 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,243 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 278,080.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ลดลงประมาณ 35.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการนำเข้าจำนวน 269,986.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 380 ใบ) ลดลงประมาณ 21.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมีนาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 352,386.08 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 495 ใบ) ลดลงประมาณ 15.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 415,764.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 594 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนเมษายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 494,743.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 633 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 1.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 487,823.74 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 670 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนพฤษภาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 5 มิถุนายน 2568) มีการนำเข้าจำนวน 488,479.79 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 556 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 2.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 478,099.81 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 621 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมิถุนายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 5 มิถุนายน 2568) มีการนำเข้าจำนวน 39,506.76 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 38 ใบ) ลดลงประมาณ 79% เมื่อเทียบกับจำนวน 187,861.31 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 272 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 5 มิถุนายน 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 1,430,194.58 ตัน (สัดส่วน 74.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยเมียนมาจำนวน 290,680.33 ตัน (สัดส่วน 15.1%) ไทยจำนวน 106,350.98 ตัน (สัดส่วน 5.5%) ปากีสถานจำนวน 71,761.02 ตัน (สัดส่วน 3.7%) อินเดีย 19,309.16 ตัน (สัดส่วน 1.0%) เกาหลีใต้ 2,000 ตัน (สัดส่วน 0.1%) กัมพูชา 1,350 ตัน (สัดส่วน 0.1%) สิงคโปร์ 1,200 ตัน (สัดส่วน 0.1%) ญี่ปุ่น 336 ตัน อิตาลี 0.77 ตัน และสเปน 0.35 ตัน

สำนักงานอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 5 มิถุนายน 2568) มีจำนวนรวม 3,266 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 2,764,083.86 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 479 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 383,452.97 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 575 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 428,360.93 ตัน

- เดือนมีนาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 836 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 655,488.87 ตัน
- เดือนเมษายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 746 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 709,895.83 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 5 มิถุนายน 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 567 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 538,059.23 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 5 มิถุนายน 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 63 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 48,826.03 ตัน

สำนักงานสถิติฟิลิปปินส์ (The Philippine Statistics Authority (PSA)) คาดการณ์ว่าการผลิตข้าวเปลือกของประเทศจะเพิ่มขึ้น 13.4% ในไตรมาสที่ 2 ปี 2568 โดยจะอยู่ที่ 4.36 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 3.85 ล้านตันเมื่อปีที่แล้ว ซึ่งฟิลิปปินส์เผชิญกับปรากฏการณ์เอลนีโญที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าว

ทั้งนี้ จากสภาพอากาศที่ดีขึ้นและผลผลิตต่อพื้นที่ที่ดีขึ้น ซึ่งคาดว่าจะเพิ่มขึ้น 3.7% เป็น 0.717 ตันต่อไร่ ถือเป็นปัจจัยสำคัญเบื้องหลังการเติบโต ขณะที่พื้นที่เก็บเกี่ยวคาดว่าจะขยายตัว 9.2% เป็น 6.08 ล้านไร่ (ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2568) ซึ่งพื้นที่เหล่านี้ได้มีการเก็บเกี่ยวไปแล้วประมาณ 63% โดยสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวเปลือกได้ประมาณ 2.82 ล้านตัน

กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (The Department of Agriculture) ตั้งเป้าผลิตข้าวเปลือกปีนี้รวม 20.46 ล้านตัน พื้นที่จากผลผลิตปีที่แล้ว (2567) ที่มีผลผลิตประมาณ 19.09 ล้านตัน ซึ่งลดลง 4.85% เมื่อเทียบกับผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวในปี 2566 ที่ถือว่าสูงสุดเป็นประวัติการณ์

ตามรายงานของเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ของฟิลิปปินส์ Rappler รายงานว่า ธนาคารพัฒนาเอเชีย (The Asian Development Bank; ADB) ประกาศให้เงินสนับสนุน 1,500 ล้านดอลลาร์เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพอากาศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายระยะยาวระดับโลกในการลงทุน 4 หมื่นล้านดอลลาร์ภายในปี 2030 เพื่อให้ระบบการผลิตอาหารมีความยืดหยุ่นต่อสภาพอากาศมากขึ้น

ตามคำกล่าวของผู้อำนวยการอาวุโส (Senior Director) ของ ADB การสนับสนุนของ ADB จะมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงระบบชลประทาน แนวทางการทำฟาร์มแบบยั่งยืน และการปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะบูรณาการการปฏิรูปการจัดการน้ำ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และการเปลี่ยนแปลงนโยบายเพื่อส่งเสริมการทำนาแบบยั่งยืน โดยประเทศบังกลาเทศ กัมพูชา จีน ปากีสถาน และฟิลิปปินส์ จะได้รับการสนับสนุนจาก ADB ภายใต้โครงการนี้

ทั้งนี้ การทำนามีส่วนทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจกประมาณ 1.5% ของโลก ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากก๊าซมีเทนที่ปล่อยออกมาจากนาข้าวที่ถูกน้ำท่วม และการใช้น้ำจืดประมาณ 40% ของแหล่งน้ำทั้งหมดของโลก การลงทุนดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนการเพาะปลูกไปสู่แนวทางปฏิบัติที่ชาญฉลาดต่อสภาพภูมิอากาศ เช่น การปรับปรุงพันธุ์ข้าวที่มีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศมากขึ้น ต้องใช้ปัจจัยการผลิตน้อยลง และปล่อยก๊าซมีเทนน้อยลง

ขณะที่ผู้อำนวยการใหญ่ของสถาบันวิจัยข้าวระหว่างประเทศ (The Director General of the International Rice Research Institute; IRRI) เน้นย้ำว่าพันธุ์ข้าวในอนาคตจะไม่เพียงแต่มีคุณค่าทางโภชนาการ

และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังช่วยประหยัดน้ำและทนต่อสภาพอากาศที่รุนแรง แมลง และโรคพืชได้อีกด้วย ซึ่งความคิดริเริ่มนี้สะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ที่เพิ่มขึ้นถึงความจำเป็นที่ภาคการเกษตรจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายด้านสภาพภูมิอากาศโลกในขณะที่ยังคงรักษาความมั่นคงด้านอาหารไว้

รายงานระบุว่า ADB ได้ประกาศลงทุนมูลค่า 500 ล้านดอลลาร์ในภาคส่วนข้าวของฟิลิปปินส์เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศ

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ประกาศการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2568 (1 เมษายน 2568 – 31 มีนาคม 2569) ในวันที่ 27 มิถุนายน 2568 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 30,000 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด (ข้าวกล้องหรือข้าวสาร (Brown or milled)) 27,000 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าว (Broken) จำนวน 3,000 ตัน กำหนดระยะเวลาส่งมอบภายในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2568

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-371.pdf

ทั้งนี้ การประมูลแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) ทั้ง 4 ครั้งของปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) ญี่ปุ่นซื้อข้าวรวม 100,000 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 90,000 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าวจำนวน 10,000 ตัน โดยซื้อจากไทยรวม 7,454 ตัน (สัดส่วน 7.45%) ประกอบด้วย ข้าวเต็มเมล็ด 5,086 ตัน (ข้าวสารเมล็ดยาวและข้าวเหนียว) และปลายข้าว (ข้าวขาวและข้าวเหนียว) 2,368 ตัน

ขณะที่สำนักข่าว The Yomiuri Shimbun รายงานว่ารัฐบาลญี่ปุ่นเตรียมเปิดประมูลข้าวปลอดภาษี (Tariff-Free Rice) ล็อตแรกประจำปีในวันที่ 27 มิถุนายน 2568 ซึ่งเร็วกว่าปกติประมาณ 3 เดือน ซึ่งโดยปกติแล้ว การประมูลจะจัดขึ้นในเดือนกันยายน แต่ในปีนี้ การประมูลถูกเลื่อนขึ้นเพื่อพยายามควบคุมราคาข้าวที่สูงขึ้นหลังจากที่มีการดำเนินการอื่นๆ เพื่อระบายข้าวจากคลังสำรองของรัฐบาล โดยข้าวจะถูกส่งมอบในช่วงปลายเดือนกันยายนให้กับผู้ที่ชนะการเสนอราคา

กระทรวงเกษตรระบุว่า ในแต่ละปีงบประมาณ ญี่ปุ่นนำเข้าข้าวปลอดภาษีจำนวน 770,000 ตันจากสหรัฐอเมริกา ไทย และประเทศอื่นๆ ภายใต้ข้อตกลงการเข้าถึงตลาดขั้นต่ำ (minimum market access agreement) โดยข้าวจำนวนสูงสุด 100,000 ตันจะถูกจัดสรรไว้สำหรับข้าวที่ใช้เป็นอาหาร (table rice) โดยการประมูลในเดือนมิถุนายน 2568 จะประกอบด้วยโควตาข้าวสารจำนวน 30,000 ตัน และการประมูลข้าวสารที่เหลืออีก 70,000 ตัน จะตามมาทุกเดือน โดยแต่ละครั้งจะเร็วกว่ากำหนด

ทั้งนี้ ข้าวสารที่นำเข้าแบบปลอดภาษี (The tariff-free table rice) จะถูกขายให้กับอุตสาหกรรมบริการอาหารและผู้ซื้อเชิงพาณิชย์อื่นๆ (the food service industry and other commercial buyers) เป็นหลัก ซึ่งการประมูลข้าวสารแบบนี้มักจะมีข้าวที่เหลืออยู่ในสต็อกที่ขายออกไม่หมด แต่การขาดแคลนข้าวอย่างรุนแรงเมื่อไม่นานมานี้ทำให้ต้องขายหมดในปีงบประมาณ 2024 ถือเป็นครั้งแรกในรอบ 7 ปี

ขณะเดียวกัน กระทรวงเกษตรฯได้ประกาศเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 12 มิถุนายน 2568 ว่าพบว่าข้าวจากสต็อกของรัฐบาลถูกขายในร้านค้ามากกว่า 3,700 แห่งและในทุกจังหวัดยกเว้นจังหวัดโอกินาวา

สำนักข่าว Jiji Press รายงานเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2568 ว่านายชินจิโร โคอิซูมิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ (Agriculture minister) เสนอว่ากระทรวงฯ จะทบทวนสถิติเกี่ยวกับการผลิตข้าวในญี่ปุ่นอย่างจริงจัง เนื่องจากยังคงมีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างต่อเนื่องว่าผลลัพธ์ของสถิติไม่ตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากราคาข้าวยังคงสูงอยู่ แม้ว่ากระทรวงเกษตรฯ จะอ้างว่าการผลิตข้าวในปี 2567 ไม่ใช่เรื่องผิดปกติก็ตาม

เขากล่าวว่า รัฐบาลกำลังดำเนินการตามภารกิจโดยยึดหลักการว่าต้องดำเนินการทบทวน ซึ่งหากความเชื่อมั่นในข้อมูลและสถิติของกระทรวงไม่ดีขึ้น ก็จะไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นในนโยบายในอนาคตได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่ฤดูร้อนปีที่แล้ว ร้านค้าปลีกต่างๆ ต้องเผชิญกับปัญหาขาดแคลนข้าวอย่างรุนแรง ส่งผลให้ราคาข้าวก็พุ่งสูงขึ้น อย่างไรก็ตามกระทรวงได้อ้างซ้ำแล้วซ้ำเล่าว่าสถานการณ์จะสงบลงเมื่อมีข้าวฤดูใหม่เข้าสู่ตลาด

สำนักข่าว Nippon รายงานว่า รัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุมัติการแก้ไขข้อบังคับคณะรัฐมนตรีเพื่อห้ามการขายข้าวที่รัฐบาลเก็บไว้ในสต็อกในราคาที่สูงเกินจริง (government-stockpiled rice) โดยจะมีผลตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน 2568 ซึ่งมาตรการดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันไม่ให้ข้าวจากสต็อกของรัฐบาลที่จำหน่ายในราคาถูกผ่านสัญญาแบบไม่ผ่านการประมูล (no-bid contracts) ถูกนำไปขายต่อในราคาที่สูงขึ้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ กล่าวว่า มาตรการดังกล่าวจะช่วยให้ข้าวมีจำหน่ายมากขึ้น และมีเป้าหมายเพื่อจัดการกับความเสี่ยงจากการใช้ราคาเกินจริง โดยผู้ฝ่าฝืนอาจต้องโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 ล้านเยน (ประมาณ 6,958 ดอลลาร์)

สำนักข่าว The Japan Times รายงานว่าเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2568 ว่า กระทรวงเกษตรฯ ได้เปิดรับสมัครผู้ค้าปลีกที่หวังจะซื้อข้าวจากสต็อกสำรองของรัฐบาลชุดใหม่ หลังจากรัฐบาลประกาศการขายข้าวในสต็อกภายใต้สัญญาแบบไม่ต้องประมูล (no-bid contracts)

การรับสมัครรอบล่าสุดสำหรับสัญญาตามดุลพินิจจะครอบคลุมข้าวสต็อกทั้งหมดประมาณ 120,000 ตันที่ผลิตในปี 2564 ซึ่งรวมถึงข้าว 20,000 ตันที่ขายไม่ออกหลังจากที่กระทรวงเริ่มรับสมัครจากซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดเล็กและขนาดกลางในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม 2568 ที่ผ่านมา และเมื่อขายข้าวปี 2564 หมด กระทรวงมีแผนจะระบายข้าวจากสต็อกอีก 100,000 ตัน จากการเก็บเกี่ยวปี 2563 ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลตัดสินใจระบายข้าวปี 2563

สำหรับการขายข้าวสต็อกสำรองภายใต้สัญญาตามดุลพินิจของรัฐบาลในครั้งแรกนั้น กระทรวงเริ่มรับสมัครจากผู้ค้าปลีกขนาดใหญ่เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2568 และจากผู้ค้าปลีกขนาดเล็กเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2568 ภายใต้โควตาปริมาณการขายที่กำหนดไว้สำหรับแต่ละกลุ่ม โดยในครั้งนี้นี้ กระทรวงฯ ได้รับสมัครจากผู้ค้าปลีกหลากหลายประเภท ตั้งแต่ร้านข้าวที่มีกำลังซื้อไปจนถึงผู้ค้าปลีกขนาดใหญ่ที่มีปริมาณข้าวมากกว่า 10,000 ตันต่อปี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ กล่าวว่า รัฐบาลกระตือรือร้นที่จะจัดหาข้าวสำรองให้กับผู้ค้าปลีกที่สามารถขายให้กับลูกค้าได้ทันที โดยผู้ค้าปลีกที่เคยเซ็นสัญญาในการจัดหาข้าวสต็อกสำรองไว้ก่อนหน้านี้ สามารถสมัครได้อีกครั้ง แต่สำหรับปริมาณข้าวที่พวกเขาจะขายได้ภายในเดือนสิงหาคมเท่านั้น โดยยังไม่มีกำหนดปริมาณสูงสุดไว้

กระทรวงฯ คาดว่าราคาขายปลีกจะอยู่ที่ประมาณ 1,800 เยนต่อกระสอบ 5 กิโลกรัมสำหรับข้าวปี 2564 (2021) และประมาณ 1,700 เยนต่อกระสอบสำหรับข้าวปี 2563 (2020) ซึ่งหากรัฐบาลขายข้าวทุกล็อต จะทำให้ปริมาณข้าวจากสต็อกสำรองของรัฐบาลที่นำออกมาระบายสู่ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2568 ที่ผ่านมา มีประมาณสะสมอยู่

ที่ 810,000 ตัน ซึ่งจะทำให้รัฐบาลมีข้าวเหลือในสต็อกสำรองอีกเพียงประมาณ 100,000 ตัน เท่านั้น ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ กล่าวว่าปริมาณที่เหลือจะเพียงพอแม้เกิดภัยธรรมชาติครั้งใหญ่หรือวิกฤตอื่นๆ

สำนักข่าว Reuters รายงานข้อมูลเมื่อวันจันทร์ที่ 16 มิถุนายน 2568 ที่ผ่านมา โดยระบุว่าราคาข้าวเฉลี่ยในซูเปอร์มาร์เก็ตของญี่ปุ่นลดลงเป็นสัปดาห์ที่สามติดต่อกันนับจนถึงวันที่ 8 มิถุนายน 2568 ซึ่งสะท้อนถึงการระบายข้าวราคาถูกออกจากคลังสำรองฉุกเฉินของรัฐบาล

หลังจากที่ราคาข้าวในญี่ปุ่นพุ่งสูงขึ้น เมื่อเดือนที่แล้ว รัฐมนตรีเกษตรคนใหม่ได้ยุติระบบการจำหน่ายข้าวฉุกเฉินผ่านการประมูล และเปลี่ยนไปใช้สัญญาตามดุลพินิจโดยตรง (discretionary contracts) กับผู้ค้าปลีก เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถซื้อข้าวได้ในราคาประมาณ 2,000 เยน (13.85 ดอลลาร์) ต่อ 5 กิโลกรัม โดยข้าวชนิดนี้เริ่มวางจำหน่ายผ่านผู้ค้าปลีกบางรายเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2568 และขายหมดอย่างรวดเร็ว

กระทรวงเกษตรระบุว่า ในช่วง 7 วันนับจนถึงวันที่ 8 มิถุนายน 2568 ราคาข้าวเฉลี่ยในซูเปอร์มาร์เก็ตลดลง 48 เยนจากสัปดาห์ก่อนหน้านี้เหลือ 4,176 เยน ซึ่งยังคงสูงเกือบเป็นสองเท่าของราคาในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว และสูงกว่าที่นายกรัฐมนตรีชิเงรุ อิชิบะ (Prime Minister Shigeru Ishiba) เคยกล่าวไว้ ซึ่งทำให้มีความวิตกกังวลเป็นพิเศษเกี่ยวกับราคาที่ยังคงสูงก่อนการเลือกตั้งสภาสูง หรือสมาชิกวุฒิสภา (upper house election) ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2568 นี้

ทั้งนี้ ราคาข้าวที่พุ่งสูงขึ้นส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการเก็บเกี่ยวที่มีคุณภาพต่ำเนื่องจากสภาพอากาศร้อนจัดในปี 2566 ซึ่งส่งผลให้ข้าวในตลาดขาดแคลนในช่วงกลางปีที่แล้ว ซึ่งรัฐบาลระบุว่าในช่วงเวลานั้นยังไม่มีตลาดขาดแคลนและคาดการณ์ว่าราคาจะคงที่เมื่อมีการเก็บเกี่ยวรอบใหม่ อย่างไรก็ตามราคาข้าวยังคงเพิ่มขึ้น

ทางด้านนายชินจิโร โคอิซูมิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ซึ่งเข้ารับตำแหน่งเมื่อเดือนที่แล้ว กล่าวว่ากระทรวงจะเปลี่ยนวิธีการสำรวจผลผลิตข้าวเพื่อให้สะท้อนความเป็นจริงมากขึ้น เนื่องจากวิธีการสำรวจแบบเดิมทำให้รัฐบาลคำนวณผิดพลาดเนื่องจากระบบที่ล้าสมัย โดยกระทรวงจะปรับปรุงความแม่นยำของการสำรวจผลผลิตข้าวโดยใช้เทคโนโลยีล่าสุด เช่น ดาวเทียมและ AI

ทั้งนี้ สำนักข่าว Jiji Press รายงานเมื่อวันจันทร์ที่ 16 มิถุนายน 2568 ที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรของญี่ปุ่นได้ประกาศยกเลิกดัชนีผลผลิตข้าว (the rice crop yield index) โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ฤดูเก็บเกี่ยวของปีนี้เป็นต้นไป

การดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากที่ชาวนาบ่นว่าสถิติปัจจุบันของประเทศไม่ตรงกับประสบการณ์ตรงของพวกเขาในการปลูกข้าวเป็นหลัก บางคนอ้างว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ราคาข้าวพุ่งสูงขึ้น

รัฐบาลวางแผนที่จะรวบรวมข้อมูลผลผลิตข้าวต่อไป พร้อมทั้งปรับปรุงความถูกต้องแม่นยำด้วยการใช้ข้อมูลจากดาวเทียม (Satellite data) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร กล่าวกับผู้สื่อข่าวว่า การเผยแพร่ดัชนีอย่างต่อเนื่องอาจทำให้เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างผู้ผลิต เพื่อที่จะลดราคาข้าว เขาให้คำมั่นว่าจะเข้าใจผลผลิตและตรวจสอบโครงสร้างการกระจายสินค้าทั้งหมดอย่างแม่นยำ โดยรัฐบาลจะเพิ่มความถูกต้องแม่นยำด้วยการใช้เทคโนโลยีล่าสุด และสร้างรากฐานใหม่ให้กับนโยบายการเกษตรของประเทศ

ที่มา Oryza.com

อินเดีย

สำนักข่าว Times Now รายงานว่าราคาข้าวบาสมัติของอินเดียคาดว่าจะลดลงในอีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า เนื่องจากการส่งออกไปยังอิหร่านซึ่งเป็นผู้ซื้อรายใหญ่เป็นอันดับสามของอินเดียต้องเผชิญกับอุปสรรคอันเนื่องมาจากความขัดแย้งระหว่างอิหร่านและอิสราเอลที่ยังคงดำเนินอยู่

แหล่งข่าวการค้ารายงานว่า การขนส่งต้องหยุดชะงักลง ขณะที่ต้นทุนการขนส่งที่สูงขึ้น และการชำระเงินล่าช้า ทำให้ผู้ส่งออกต้องเจรจาสัญญาและเส้นทางใหม่ ส่งผลให้ราคาส่งออกลดลงจาก 950–1,000 ดอลลาร์ต่อตัน เป็น 900–950 ดอลลาร์ต่อตันแล้ว

ตามข้อมูลของ APEDA อิหร่านคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 12.6% ของการส่งออกข้าวบาสมัติของอินเดีย โดยในปี 2024–25 มีมูลค่าประมาณ 741 ล้านดอลลาร์ ขณะที่ผู้ส่งออกเตือนว่าหากความขัดแย้งระหว่างอิหร่านและอิสราเอลเพิ่มขึ้นอีก อาจส่งผลกระทบต่อคำสั่งซื้อและรายได้ของเกษตรกร โดยคาดว่าจะยอดค้างชำระจากผู้ซื้อชาวอิหร่านจะอยู่ที่ประมาณ 116-139 ล้านดอลลาร์

ราคาข้าวบาสมัติในประเทศพุ่งสูงขึ้น 15-20% ในช่วงสองเดือนที่ผ่านมาเนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นในอ่าวเปอร์เซีย แต่ปัจจุบันราคาน่าจะทรงตัวหรือปรับตัวเล็กน้อย เว้นแต่ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์จะทวีความรุนแรงมากขึ้น

ขณะที่ผู้นำในอุตสาหกรรมเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยลดความเสี่ยงในการชำระเงินและสำรวจตลาดใหม่เพื่อลดการพึ่งพาสหรัฐในตะวันออกกลาง

ขณะที่มีรายงานว่า การส่งออกข้าวของอินเดียในช่วงสองเดือนแรกของปีงบประมาณ 2568-69 ลดลงเกือบ 60% เมื่อเทียบกับรายปี ซึ่งสาเหตุหลักมาจากความต้องการข้าวระหว่างประเทศที่อ่อนแอและสินค้าคงคลังที่มีจำนวนมากในประเทศผู้นำเข้า ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวขาว 5% ของอินเดียลดลงมาอยู่ที่ 384 เหรียญสหรัฐต่อตัน (FOB) ในขณะที่ข้าวหนึ่งลดลงเหลือ 377 เหรียญสหรัฐต่อตัน ซึ่งถือเป็นราคาต่ำสุดในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

การลดลงดังกล่าวเกิดขึ้นไม่นานหลังจากอินเดียยกเลิกการห้ามส่งออกในเดือนกันยายน 2567 แม้ว่าจะมีการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงแรก ซึ่งมาพร้อมกับการกักตุนสินค้าในช่วงแรกในตลาดนำเข้า แต่การกักตุนสินค้าในช่วงแรกก็ลดลงอย่างรวดเร็ว และเกิดภาวะอุปทานส่วนเกินที่ยังคงอยู่

ข้อมูลระบุว่าในเดือนพฤษภาคม 2568 ปริมาณการส่งออกข้าวหนึ่งมีเพียง 207,000 ตัน และข้าวขาว 292,000 ตัน ซึ่งลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับจุดสูงสุดในเดือนก่อนๆ

ประกอบกับ ในปัจจุบันองค์การอาหารแห่งอินเดีย (The Food Corporation of India; FCI) มีข้าวสารในคลังเก็บ 38 ล้านตันและข้าวเปลือกมากกว่า 32 ล้านตัน ซึ่งเป็นปริมาณสูงสุดเป็นประวัติการณ์ ขณะที่ความเคลื่อนไหวเพื่อขายข้าวในราคาต่ำ (22.5 รูปีต่อกิโลกรัม) เพื่อการผลิตเอทานอลทำให้ผู้สังเกตการณ์กังวลว่ายังเพิ่มแรงกดดันต่ออุปทานส่วนเกินในตลาดโลก

สอดคล้องกับสำนักข่าว The Hindu Business Line ที่รายงานว่า การส่งออกข้าวของอินเดียร่วงลงเกือบ 60% ในช่วงเดือนเมษายนและพฤษภาคม 2568 เนื่องจากอุปสงค์ทั่วโลกที่ลดลงและสต็อกข้าวส่วนเกินที่ผู้ซื้อถือครองไว้ ซึ่งการร่วงลงดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากที่อินเดียได้ยกเลิกข้อจำกัดการส่งออกในช่วงปลายปี 2567 และต้นปี 2568 ส่งผลให้การส่งออกรายเดือนร่วงลงจากประมาณ 1.3 ล้านตันเหลือต่ำกว่า 500,000 ตัน

การลดลงดังกล่าวเกิดจากการผลิตในประเทศที่ทำลายสถิติ สต็อกข้าวที่สูง และราคาข้าวโลกที่ต่ำมาหลายปี ปัจจุบันข้าวขาวหัก 5% ของอินเดียมีราคาอยู่ที่ 384 ดอลลาร์ต่อตัน และข้าวหนึ่งที่ 377 ดอลลาร์ต่อตัน FOB ลดลงประมาณ 20-40% จากราคาสูงสุดก่อนหน้านี้

นักวิเคราะห์ชี้ว่าอุปทานส่วนเกินทำให้ตลาดมีแนวโน้มซบเซา โดยผู้ซื้อรายใหญ่ เช่น บังกลาเทศ ลดการนำเข้า และมีผู้สนใจเข้าซื้อจากตลาดโลกเพียงเล็กน้อย ในขณะเดียวกัน องค์การอาหารแห่งอินเดีย (FCI) มีข้าวและข้าวเปลือกในสต็อกจำนวนมากเป็นประวัติการณ์ ทำให้เกิดการคาดเดาว่าข้อเสนอขายข้าวในประเทศล่าสุดสำหรับเอธานอลและการใช้ของรัฐในราคาต่ำอาจเป็นสัญญาณว่าข้าวส่วนเกินจะเข้าสู่ตลาดโลก

โดยในขณะนี้ผู้เชี่ยวชาญต่างกำลังสงสัยว่าอินเดียจะสามารถบรรลุเป้าหมายการส่งออกที่ 24 ล้านตันตามที่กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ได้หรือไม่

ขณะที่สำนักข่าว Reuters รายงานโดยอ้างข้อมูลทางการของอินเดียเผยว่า สต็อกข้าวในโกดังของรัฐบาลอินเดียเพิ่มขึ้น 18% จากปีก่อนสู่ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในช่วงต้นเดือนมิถุนายน 2568 ขณะที่สต็อกข้าวสาาลีก็แตะระดับสูงสุดในรอบ 4 ปี จากการจัดซื้อผลผลิตจากเกษตรกรที่เพิ่มขึ้น

สต็อกข้าวที่เพิ่มขึ้นในระดับสูงสุดจะช่วยให้อินเดียเพิ่มการส่งออกได้ ขณะที่สต็อกข้าวสาาลีที่เพิ่มขึ้นจะช่วยให้รัฐบาลกลางควบคุมราคาที่สูงขึ้นในช่วงปลายปีนี้ได้ด้วยการเพิ่มการขายในตลาดเปิด

ทั้งนี้ สต็อกข้าวของรัฐบาลซึ่งรวมถึงข้าวเปลือกมีทั้งหมด 59.5 ล้านตัน ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2568 ซึ่งสูงเป็นประวัติการณ์เกินกว่าเป้าหมายของรัฐบาลที่กำหนดไว้ 13.5 ล้านตัน สำหรับวันที่ 1 กรกฎาคมของทุกปี ขณะที่สต็อกข้าวสาาลีอยู่ที่ 36.9 ล้านตัน ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายของรัฐบาลที่กำหนดไว้ 27.6 ล้านตัน (สำหรับวันที่ 1 กรกฎาคม) อย่างมาก

ตัวแทนจำหน่ายข้าวรายหนึ่งจากบริษัทการค้าระดับโลกในกรุงนิวเดลีกล่าวว่า ขณะนี้สต็อกข้าวมีมากเกินไป รัฐบาลจำเป็นต้องลดสต็อกลงก่อนที่จะถึงฤดูกาลซื้อขายครั้งต่อไปในเดือนตุลาคมนี้ ขณะที่ในส่วนของสต็อกข้าวสาาลีที่เพิ่มขึ้นมาอยู่ในระดับที่ปลอดภัย (comfortable position) ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการจัดซื้อของหน่วยงานรัฐบาลที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยให้รัฐบาลสามารถขายข้าวสาาลีให้กับผู้บริโภคจำนวนมากขึ้นในช่วงฤดูกาลที่มีอุปทานน้อย

ข้อมูลที่รวบรวมโดยองค์การอาหารแห่งอินเดีย (Food Corporation of India; FCI) นับจนถึงขณะนี้ รัฐบาลได้จัดซื้อข้าวสาาลีจากเกษตรกรไปแล้วประมาณ 30 ล้านตัน ซึ่งถือเป็นปริมาณสูงสุดในรอบ 4 ปี ซึ่งการเพิ่มสต็อกในปีนี้อาจหมายความว่าอินเดียน่าจะสามารถตอบสนองความต้องการภายในประเทศได้โดยไม่ต้องนำเข้า

ในขณะที่องค์การอาหารแห่งชาติ (The Food Corporation of India; FCI) รายงานว่า สต็อกข้าว ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2568 มีจำนวนประมาณ 59.6 ล้านตัน (รวมข้าวสารที่คำนวณมาจากสต็อกข้าวเปลือก 32.255 ล้านตัน) เพิ่มขึ้นประมาณ 18.11% เมื่อเทียบกับจำนวน 50.46 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นประมาณ 0.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 59.5 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2568 ที่ผ่านมานี้ ซึ่งปริมาณสต็อกข้าวของอินเดียขณะนี้มากกว่าเกณฑ์ปกติ (buffer norms) ที่ 13.58 ล้านตัน (ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) 11.58 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) 2 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน)

การเพิ่มขึ้นของสต็อกข้าวเกิดจากมาตรการห้ามส่งออกข้าวที่รัฐบาลอินเดียประกาศใช้เมื่อเดือนกรกฎาคม 2566 แต่ในขณะนี้รัฐบาลอินเดียได้ผ่อนคลายนโยบายจำกัดการส่งออกข้าวทุกชนิดแล้ว โดยคาดว่าสต็อกข้าวของอินเดีย

ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับในช่วงเดียวกันของหลายๆปีที่ผ่านมา ขณะที่การจัดซื้อของรัฐบาลยังคงดำเนินอยู่ ซึ่งปริมาณข้าวที่เพิ่มขึ้นน่าจะช่วยสนับสนุนการส่งออกได้ และยังตอบสนองความต้องการภายในประเทศได้อีกด้วย

โดยคาดว่าองค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) จะจัดหาข้าวฤดู Kharif ได้ประมาณ 48.5 ล้านตัน ในฤดูกาลตลาดปัจจุบัน (KMS 2024/25) (ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568) โดยเมื่อปีการตลาดที่ผ่านมา (KMS 2023/24) (ตุลาคม 2566 – กันยายน 2567) องค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) จัดหาข้าวฤดู Kharif ได้ประมาณ 46.3 ล้านตัน

ขณะที่สต็อกธัญพืช (ข้าว ข้าวสาลี และธัญพืชอื่นๆ) โดยรวมของอินเดีย ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2568 มีจำนวนประมาณ 96.983 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 20% เมื่อเทียบกับจำนวน 80.757 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นประมาณ 1.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 95.488 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2568 ที่ผ่านมา โดยปริมาณสต็อกธัญพืช ของอินเดียขณะนี้มากกว่าเกณฑ์ปกติ (buffer norms) ที่ 21.04 ล้านตัน (ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) 16.04 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) 5 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน)

ส่วนสต็อกข้าวสาลีมีประมาณ 36.928 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 23.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 29.905 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นประมาณ 3.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 35.672 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2568 ที่ผ่านมา โดยปริมาณสต็อกข้าวสาลีของอินเดียขณะนี้มากกว่าเกณฑ์ปกติ (buffer norms) ที่ 7.46 ล้านตัน (ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) 4.46 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) 3 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ประเมินการว่าผลผลิตข้าวประจำปีการตลาด (MY) 2024/25 จะสูงเป็นประวัติการณ์ที่ 150 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 9% จากปีการตลาด 2023/24 ขณะที่พื้นที่เก็บเกี่ยวคาดว่าจะอยู่ที่ 318.75 ล้านไร่ ซึ่งสูงเป็นประวัติการณ์และเพิ่มขึ้น 7% จากปีการตลาด 2023/24

ขณะที่ผลผลิตต่อพื้นที่ (ตามข้อมูลคร่าวๆ) คาดว่าจะสูงเป็นอันดับสองในประวัติศาสตร์ที่ 0.706 ตันต่อไร่ เพิ่มขึ้น 2% จากฤดูกาลของปีการตลาด 2023/24 โดยผลผลิตประจำปีการตลาด 2024/25 ที่สูงสุดเป็นประวัติการณ์เป็นผลมาจากพื้นที่ปลูกที่มากเป็นประวัติการณ์และสภาพแวดล้อมการปลูกข้าวตามฤดูกาลที่เหมาะสมในพื้นที่ปลูกข้าวฤดูหลัก (kharif rice)

ทั้งนี้ ภูมิรัฐศาสตร์ตะวันตกเฉียงใต้ในปี 2567 (ซึ่งเป็นฝนตามฤดูกาลที่มักจะมีฝนตกลงมามาก) ได้พัดเข้ามาในอินเดียอย่างรวดเร็วที่มีลักษณะที่เอื้ออำนวยมาก โดยมีรายงานว่าลมมรสุมพัดเข้ามาอย่างรวดเร็วและยาวนานขึ้นในช่วงท้ายฤดูกาลโดยมีการเคลื่อนตัวออกช้ากว่าปกติในบางภูมิภาค ทำให้เกษตรกรหันมาเปลี่ยนจากการปลูกฝ้ายมาเป็นข้าวเนื่องจากศักยภาพในการให้ผลผลิตที่สูงกว่าและมีความเสี่ยงน้อยกว่าฝ้าย

จากการวิเคราะห์และประเมินสภาพพืชตามฤดูกาลพบว่าพืชผลมีความแข็งแรงดีในที่ราบอินโด-คงคา (the Indo-Gangetic Plains) ซึ่งประกอบด้วยรัฐอุตตรประเทศ ปัญจาบ พินาร์ ชัมมู เบงกอลตะวันตก และโอริสสา (Uttar Pradesh, Punjab, Bihar, Jharkhand, West Bengal, and Odisha) ซึ่งที่ราบอินโด-คงคาคิดเป็นประมาณ 35% ของพืชผลฤดู kharif crop ทั้งหมด เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชกินช่วงเวลาปลูกที่เหมาะสม ซึ่งโดยปกติจะปลูกในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม

ข้าวที่ปลูกจะได้รับประโยชน์จากฝนที่เอื้ออำนวย ซึ่งขยายเวลาไปจนถึงเดือนสิงหาคมและกันยายน เนื่องจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เคลื่อนตัวออกช้า ซึ่งตามรายงานประมาณการล่วงหน้าครั้งที่สามของกระทรวง

เกษตรของอินเดียซึ่งเผยแพร่เมื่อปลายเดือนพฤษภาคม 2568 ได้รายงานว่า การปลูกข้าวอยู่ที่ 309.38 ล้านไร่ ซึ่งสูงกว่าฤดูกาลก่อนหน้าและค่าเฉลี่ย 5 ปีอย่างมาก

ในฤดูกาลปีการตลาด 2024/25 กระทรวงเกษตรของอินเดียคาดการณ์ว่าการผลิตข้าวในปีการตลาด 2025/26 จะอยู่ที่ 151 ล้านเมตริกตัน ซึ่งถือเป็นสถิติใหม่ เพิ่มขึ้น 2% จากเดือนที่แล้ว เพิ่มขึ้น 1% จากปีที่แล้ว และเพิ่มขึ้น 11% จากค่าเฉลี่ย 5 ปี ขณะที่พื้นที่เก็บเกี่ยวคาดว่าจะอยู่ที่ 318.75 ล้านไร่ เพิ่มขึ้น 1% จากเดือนที่แล้ว และไม่เปลี่ยนแปลงจากสถิติปีที่แล้ว และเพิ่มขึ้น 7% จากค่าเฉลี่ย 5 ปี ส่วนผลผลิตต่อพื้นที่ (ตามข้อมูลคร่าวๆ) คาดว่าจะอยู่ที่ 0.710 ตันต่อไร่ ซึ่งถือเป็นสถิติใหม่ และเพิ่มขึ้น 1% จากเดือนที่แล้วและปีที่แล้ว และสูงกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปี 4%

ขณะที่มีรายงานว่ามรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในปี 2568 เริ่มเร็วกว่าที่คาดไว้ประมาณ 8 วัน โดยพัดเข้าสู่อินเดียในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม 2568 ทำให้สภาพอากาศเอื้ออำนวย และการเพาะปลูกข้าวมีความคืบหน้าดี และเร็วกว่าปกติ

ทั้งนี้ อินเดียมีการปลูกข้าว 3 ช่วง คือ ฤดู kharif, ฤดู rabi และฤดูร้อน โดยฤดู kharif (ปลูกตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงสิงหาคม) คิดเป็น 82% ของพืชผลทั้งหมด ในขณะที่ฤดู rabi (ปลูกตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์) คิดเป็นประมาณ 11% และฤดูร้อน (ปลูกตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม) คิดเป็น 7%

สำนักข่าว NDTV รายงานว่า มรสุมของอินเดียซึ่งหยุดไปนานกว่าสองสัปดาห์หลังจากที่เริ่มมาเร็วกว่ากำหนดประมาณ 8 วัน เมื่อช่วงปลายเดือนพฤษภาคม 2568 ได้กลับฟื้นตัวขึ้นเนื่องจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยเหนืออ่าวเบงกอล และขณะนี้กำลังแพร่กระจายอย่างรวดเร็วไปทั่วภาคกลางของอินเดีย

เจ้าหน้าที่พยากรณ์อากาศระบุว่า ฝนได้ปกคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของรัฐมหาราษฏระ (Maharashtra) แล้ว และไปถึงรัฐคุชราตและรัฐมัธยประเทศ (Gujarat and Madhya Pradesh) ซึ่งทำให้คลื่นความร้อนรุนแรงในพื้นที่ราบทางตอนเหนือบรรเทาลง

แม้ว่าอินเดียจะได้รับปริมาณน้ำฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 31% ในช่วงต้นเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา แต่เจ้าหน้าที่คาดว่าจะมีฝนตกมากกว่าค่าเฉลี่ยในช่วงครึ่งหลังของเดือนนี้ ซึ่งจะช่วยเพิ่มมรสุมปกคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของอินเดียได้ก่อนสิ้นเดือนมิถุนายนนี้

การฟื้นตัวครั้งนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับพื้นที่เกษตรกรรมที่ใช้น้ำฝนของอินเดียเกือบครึ่งหนึ่ง และสำหรับการเติมน้ำสำรอง โดยคาดการณ์ว่าจะมีฝนตกหนักตามแนวชายฝั่งตะวันตก ภาคกลาง และภาคเหนือในอีก 10 วันข้างหน้า ส่งผลให้อุณหภูมิลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และเอื้อต่อการปลูกพืชหลัก เช่น ข้าว ข้าวโพด และอ้อย ที่มา *Oryza.com*

บังคลาเทศ

สำนักข่าว Daily Sun รายงานว่า การผลิตข้าวจะพุ่งสูงขึ้นท่ามกลางความต้องการที่เพิ่มขึ้น โดยในปีการตลาด (Marketing Year (May-April)) 2024-25 พื้นที่เก็บเกี่ยวทั้งหมดอยู่ที่ประมาณ 71.55 ล้านไร่ โดยมีผลผลิตอยู่ที่ประมาณ 36.6 ล้านตัน

ทั้งนี้คาดว่าบังคลาเทศมีแนวโน้มว่าผลผลิตข้าวจะเพิ่มขึ้นอย่างมากในปีการตลาดที่จะถึงนี้ (พฤษภาคม 2568-เมษายน 2569) 2025-26 เนื่องจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย พื้นที่เพาะปลูกที่ขยายเพิ่มขึ้น และการสนับสนุนที่แข็งแกร่งจากรัฐบาล เพื่อกระตุ้นผลผลิตท่ามกลางความต้องการภายในประเทศที่พุ่งสูงขึ้น

ตามรายงานของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) คาดการณ์ว่าพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวทั้งหมดจะอยู่ที่ประมาณ 73.44 ล้านไร่ ให้ผลผลิตข้าวประมาณ 37.55 ล้านตัน ซึ่งเพิ่มขึ้น 3.1% และ 2.6% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับประมาณการสำหรับปีการตลาด 2024-25

การคาดการณ์ในแง่ดีถือว่าสภาพภูมิอากาศมีเสถียรภาพ มีเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยเพียงพอ และได้รับความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตร (the Ministry of Agriculture's Department of Agricultural Extension; DAE) ของกระทรวงเกษตร

ในปีการตลาด 2024-25 พื้นที่เก็บเกี่ยวทั้งหมดอยู่ที่ประมาณ 71.55 ล้านไร่ โดยมีผลผลิตประมาณ 36.6 ล้านตัน ตามข้อมูลการผลิตพืชผลขั้นสุดท้ายจากการสังเกตการณ์ของกรมส่งเสริมการเกษตร (DAE) และ USDA ซึ่งแม้ว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้น แต่คาดว่าราคาข้าวที่สูงจะคงอยู่ต่อไปจนถึงเดือนพฤษภาคม 2568 ซึ่งเป็นช่วงที่ข้าวฤดูการผลิตโบโร (the Boro rice) ได้เก็บเกี่ยวและเข้าสู่ตลาด ซึ่งการหลังไหลเข้ามามีแนวโน้มว่าราคาจะลดลงชั่วคราวเป็นเวลาสองถึงสามเดือน

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากต้นทุนการผลิตข้าวที่เพิ่มขึ้น คาดว่าราคาจะพุ่งสูงขึ้นอีกครั้งภายในเดือนสิงหาคม 2568

ดร. จาฮังกิร์ อาลัม ข่าน (Dr.Jahangir Alam Khan) นักเศรษฐศาสตร์การเกษตร กล่าวว่าต้นทุนปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น รวมถึงปุ๋ยและแรงงาน ทำให้ต้นทุนการผลิตโดยรวมของข้าวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เขาสังเกตว่าในขณะที่การผลิตมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น แต่เกษตรกรกำลังเผชิญกับความท้าทายทางการเงินเนื่องจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้นเหล่านี้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลกำไร

รายงานยังคาดการณ์ว่าการนำเข้าข้าวจะอยู่ที่ประมาณ 600,000 ตันสำหรับปีงบประมาณ 2025-26 ซึ่งลดลง 25% จากการประมาณการสำหรับปีงบประมาณ 2024-25 ซึ่งการคาดการณ์นี้ขึ้นอยู่กับความคาดหวังว่าจะมีการเก็บเกี่ยวที่ดีจากฤดูข้าวโบโร (the Boro rice) ในเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2568 ตามด้วยข้าวฤดูออส และอามัน (Aus and Aman rice) ในฤดูกาลถัดไป ส่งผลให้ความต้องการนำเข้าลดลง

ปัจจุบันราคาข้าวในตลาดภายในประเทศยังคงสูง รายงานคาดการณ์ว่าราคาข้าวที่สูงขึ้นจะยังคงดำเนินต่อไปตลอดปีงบประมาณ 2025-26 เนื่องจากคาดว่าต้นทุนการผลิตจะเพิ่มขึ้นต่อไป รูปแบบการบริโภคและแนวโน้มที่เกิดขึ้นใหม่

ทั้งนี้ ข้าวยังคงเป็นอาหารหลักของบังกลาเทศ โดยคาดการณ์ว่าการบริโภคจะสูงถึง 38 ล้านตันในปีงบประมาณ 2025-26 ซึ่งสูงกว่าที่คาดการณ์ไว้เล็กน้อยที่ 37.8 ล้านตันในปีงบประมาณ 2024-25 ซึ่งการเพิ่มขึ้นนี้เกิดจากการเติบโตของจำนวนประชากรและการใช้ข้าวในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ที่เพิ่มขึ้น แม้ว่าการบริโภคข้าวต่อหัวต่อวันจะลดลงจาก 0.46 กิโลกรัมในปี 2543 เหลือ 0.33 กิโลกรัมในปี 2565 แต่ความต้องการข้าวพันธุ์ต่างๆ ยังคงแข็งแกร่ง

ผู้บริโภคชาวบังกลาเทศส่วนใหญ่ชอบข้าวึ่ง (parboiled rice) แม้ว่าบางภูมิภาคจะชอบข้าวแบบไม่ึ่ง (non-parboiled types) ก็ตาม และข้าวส่วนใหญ่ยังใช้ทำข้าวพอง (puffed rice) ซึ่งเป็นอาหารว่างยอดนิยมทั่วประเทศ

นอกเหนือจากการบริโภคของมนุษย์แล้ว ข้าวยังใช้ในการผลิตอาหารสัตว์เพิ่มมากขึ้นด้วย อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ปิก วัว และสัตว์น้ำได้นำข้าวหักและรำข้าวที่ขจัดน้ำมันออก (de-oiled rice bran; DORB) มาใช้เป็นตัว

เดิมในสูตรอาหารที่มีต้นทุนต่ำ ผลิตภัณฑ์รองอื่นๆ เช่น รำข้าวและขัดข้าว เป็นส่วนประกอบสำคัญของการผลิตอาหารสัตว์เชิงพาณิชย์

การศึกษาวิจัยของหน่วยวางแผนและตรวจสอบอาหาร (the Food Planning and Monitoring Unit; FPMU) ภายใต้กระทรวงอาหารของบังกลาเทศ (Ministry of Food) เผยว่าข้าวประมาณ 3.5 ล้านตันถูกใช้เป็นอาหารสัตว์ปีก วัว และปลาในแต่ละปีในระดับครัวเรือน ซึ่งเน้นย้ำถึงบทบาทที่ขยายตัวของข้าวที่นอกเหนือไปจากการบริโภคโดยตรงของมนุษย์

นอกจากนี้ เกษตรกรที่ปลูกข้าวสายพันธุ์แท้มักจะเก็บข้าวเปลือกไว้ใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ในฤดูกาลถัดไป แม้ว่าไม่มีข้อมูลอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับปริมาณข้าวที่ใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ก็ตาม โดยคาดว่าจะมีประมาณ 500,000 ตัน ที่มา *Oryza.com*

อิรัก

สำนักข่าว NRT รายงานว่า กระทรวงพาณิชย์ของอิรัก (The Iraqi Ministry of Commerce) ได้ยืนยันว่า ข้าวไทยจำนวนกว่า 42,000 ตัน ได้เดินทางมาถึงอิรักเพื่อใช้ในโครงการปันส่วนอาหาร (food ration program)

ในแถลงการณ์เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 12 มิถุนายน 2568 บริษัท General Company for Food Trading ซึ่งเป็นบริษัทในเครือกระทรวง ระบุว่าข้าวไทยจำนวน 42,800 ตันเดินทางมาถึงท่าเรือ Umm Qasr ทางตอนใต้ของอิรักแล้ว

โดยขณะนี้ข้าวไทยกำลังอยู่ระหว่างการตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนด และเป็นไปตามลักษณะของข้าวไทยที่ผ่านการรับรอง กระทรวงเน้นย้ำว่าเฉพาะข้าวที่ผ่านการตรวจสอบความปลอดภัยและคุณภาพเท่านั้นที่จะสามารถจัดจำหน่ายได้ ซึ่งเมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว ข้าวจะถูกจัดจำหน่ายผ่านตัวแทนจำหน่ายอาหารและระบบปันส่วนอาหารของประเทศ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อพลเมืองอิรักในทุกจังหวัด

การนำเข้านี้เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ต่อเนื่องของอิรักในการรักษาความมั่นคงด้านอาหารและเพื่อให้แน่ใจว่ามีการจัดหาสินค้าจำเป็นให้กับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ที่มา *Oryza.com*

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-31 สิงหาคม 2568) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2567 – 10 มิถุนายน 2568 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 1,185,461 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 15.37% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,027,508 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 124,271 ตัน ลดลงประมาณ 20.91% เมื่อเทียบกับจำนวน 157,123 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 1,061,189 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 21.92% เมื่อเทียบกับจำนวน 870,385 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 423,289 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 33.36% เมื่อเทียบกับจำนวน 317,403 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 10 มิถุนายน 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 32,474 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 10 มิถุนายน 2568 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ประเทศฝรั่งเศส 196,278 ตัน เนเธอร์แลนด์ 172,865 ตัน อิตาลี 143,454 ตัน สเปน 141,259 ตัน เบลเยียม 88,362 ตัน โปแลนด์ 87,294 ตัน

เยอรมนี 81,151 ตัน โปรตุเกส 77,078 ตัน สาธารณรัฐเชค 50,455 ตัน สวีเดน 30,535 ตัน บัลแกเรีย 23,629 ตัน ลิทัวเนีย 14,683 ตัน สโลวาเกีย 13,807 ตัน เดนมาร์ก 11,528 ตัน กรีซ 11,176 ตัน ไอร์แลนด์ 7,886 ตัน ออสเตรีย 5,651 ตัน ฮังการี 5,719 ตัน โรมาเนีย 4,823 ตัน ไชปรัส 4,659 ตัน ฟินแลนด์ 4,450 ตัน มอลตา 3,062 ตัน โครเอเชีย 3,022 ตัน ลัตเวีย 1,710 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 8 มิถุนายน 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica จากปากีสถานจำนวน 90,878 ตัน ลดลง 7.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอินเดียจำนวน 85,213 ตัน เพิ่มขึ้น 171.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอูรูกวัยจำนวน 74,274 ตัน เพิ่มขึ้น 36.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอาร์เจนตินา 54,524 ตัน เพิ่มขึ้น 103.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว และนำเข้าจากกายอานา 36,858 ตัน ลดลง 21.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Milled & semi-milled) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica มีการนำเข้าจากกัมพูชา 221,465 ตัน เพิ่มขึ้น 22.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเมียนมา 170,568 ตัน เพิ่มขึ้น 4.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทย 151,678 ตัน เพิ่มขึ้น 16.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 112,577 ตัน เพิ่มขึ้น 13.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากปากีสถาน 97,397 ตัน เพิ่มขึ้น 2.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 355,082 ตัน เพิ่มขึ้น 37.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 20,826 ตัน เพิ่มขึ้น 19.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 16,906 ตัน เพิ่มขึ้น 10.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกายอานาจำนวน 14,817 ตัน เพิ่มขึ้น 27.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากตุรกีจำนวน 13,084 ตัน เพิ่มขึ้น 287.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567–8 มิถุนายน 2568 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เบลเยียม 85,264 ตัน สเปน 80,423 ตัน เนเธอร์แลนด์ 61,512 ตัน โปรตุเกส 51,958 ตัน อิตาลี 40,314 ตัน ฝรั่งเศส 25,276 ตัน โปแลนด์ 3,842 ตัน บัลแกเรีย 3,377 ตัน เดนมาร์ก 2,813 ตัน เยอรมนี 2,482 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 1,017 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 161,486 ตัน เนเธอร์แลนด์ 137,230 ตัน อิตาลี 92,494 ตัน โปแลนด์ 64,711 ตัน เบลเยียม 61,392 ตัน เยอรมนี 54,837 ตัน สเปน 50,522 ตัน สาธารณรัฐเชค 47,520 ตัน สวีเดน 29,955 ตัน บัลแกเรีย 26,338 ตัน โปรตุเกส 25,336 ตัน ลิทัวเนีย 17,819 ตัน สโลวีเนีย (SI) 15,343 ตัน กรีซ (EL) 12,029 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 10,435 ตัน เดนมาร์ก 9,980 ตัน ออสเตรีย 4,883 ตัน ไชปรัส 4,540 ตัน ฟินแลนด์ 4,386 ตัน ฮังการี 4,432 ตัน โครเอเชีย (HR) 3,740 ตัน โรมาเนีย (RO) 2,607 ตัน มอลต้า 2,294 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 328,187 ตัน เนเธอร์แลนด์ 44,968 ตัน สเปน 37,940 ตัน ฝรั่งเศส 21,292 ตัน โปแลนด์ 18,076 ตัน อิตาลี 11,754 ตัน ลิทัวเนีย 3,730 ตัน โปรตุเกส 2,348 ตัน สาธารณรัฐเชค 961 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-8 มิถุนายน

2568 เช่น อิตาลี 95,503 ตัน กรีซ (EL) 36,613 ตัน สเปน 25,712 ตัน เบลเยียม 17,304 ตัน เนเธอร์แลนด์ 12,890 ตัน โปรตุเกส 12,794 ตัน บัลแกเรีย 7,910 ตัน ลิทัวเนีย 6,005 ตัน เยอรมนี 3,023 ตัน สาธารณรัฐเชค 2,332 ตัน โปแลนด์ 2,067 ตัน โรมาเนีย 1,555 ตัน ฝรั่งเศส 929 ตัน และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 4,813 ตัน อิตาลี 3,470 ตัน โปรตุเกส 823 ตัน เนเธอร์แลนด์ 827 ตัน กรีซ (EL) 812 ตัน เป็นต้น

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์การค้าข้าวของโลกในรายงาน “Grain: World Markets and Trade” ประจำเดือนมิถุนายน 2568 ซึ่งทางด้านสถานการณ์ราคาข้าวนั้น ราคาส่งออกของสหรัฐฯ (U.S. 4%) อยู่ที่ระดับ 651 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ลดลง 20 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน จากรายงานในเดือนก่อนหน้า เนื่องจากการส่งออกไปยังประเทศในแถบลาตินอเมริกาชะลอตัวลง ขณะที่ราคาส่งออกของอูรุกวัยยังคงลดลงถึง 17 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เหลือ 524 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากความต้องการข้าวจากตลาดหลักยังคงลดน้อยลง ประกอบกับมีผลผลิตข้าวฤดูใหม่ออกสู่ตลาด

ด้านราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนามลดลง 13 เหรียญสหรัฐฯ มาอยู่ที่ระดับ 386 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากมีความต้องการข้าวจากตลาดหลักในแถบเอเชียลดลง เช่นเดียวกับราคาข้าวไทย (Thai 100%B) ที่ปรับลดลง 13 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน มาอยู่ที่ 408 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากตลาดหลักในแถบเอเชียมีความต้องการข้าวลดลงเช่นเดียวกัน ขณะที่ราคาข้าวของปากีสถานเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 395 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากมีความต้องการข้าวจากประเทศในแถบแอฟริกาเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับราคาข้าวขาว 5% ของอินเดียที่เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 380 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน จากความต้องการข้าวของตลาดหลักในแถบแอฟริกาที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้คาดการณ์ในเบื้องต้นว่า ผลผลิตข้าวของโลกปีการตลาด 2568/69 (2025/26) (ปีปฏิทิน 2569) จะมีจำนวน 541.58 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 541.15 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2567/87 (2024/25) (ปีปฏิทิน 2568) เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น ประเทศอินเดีย จีน บังคลาเทศ ฟิลิปปินส์ เมียนมา ปากีสถาน จะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ขณะที่คาดว่าประเทศอินโดนีเซีย เวียดนาม ไทย กัมพูชา บราซิล ญี่ปุ่น รวมทั้งสหรัฐฯ จะมีผลผลิตลดลง โดยคาดว่าในปี 2568/69 (ปี 2569) ประเทศต่างๆจะมีผลผลิตข้าวดังนี้

- 1) ประเทศอินเดียจะมีผลผลิต 151.0 ล้านตันข้าวสาร (ซึ่งจะถือเป็นสถิติผลผลิตที่สูงสุดของอินเดีย) เพิ่มขึ้น 0.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 150.0 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68
- 2) ประเทศจีนจะมีผลผลิต 146.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% จากจำนวน 145.28 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68
- 3) ประเทศบังคลาเทศจะมีผลผลิต 37.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 4) ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลผลิต 33.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.9% เมื่อเทียบกับในปี 2567/68
- 5) ประเทศเวียดนามคาดว่าจะมีผลผลิต 26.3 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.4% เมื่อเทียบกับในปี 2567/68
- 6) ประเทศไทยคาดว่าจะมีผลผลิต 20.4 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 20.55 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)
- 7) ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 12.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68

- 8) ประเทศเมียนมาจะมีผลผลิต 12.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 9) ประเทศปากีสถานจะมีผลผลิต 9.8 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 10) ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะมีผลผลิต 8.1 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 4.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 11) ประเทศบราซิลจะมีผลผลิต 7.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 7.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 12) ประเทศญี่ปุ่นจะมีผลผลิต 7.28 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 13) ประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีผลผลิต 6.81 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 3.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 14) ประเทศไนจีเรียจะมีผลผลิต 5.23 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 9.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 15) ประเทศอียิปต์จะมีผลผลิต 3.9 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2567/68

ด้านการบริโภคข้าว คาดว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) จะมีการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ประมาณ 541.07 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 533.65 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) โดยคาดว่าความต้องการบริโภคข้าวของประเทศผู้บริโภครายใหญ่ เช่น จีน อินเดีย บังคลาเทศ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เมียนมา ไนจีเรีย บราซิล สหรัฐฯ เนปาล อียิปต์ ปากีสถาน จะมีความต้องการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น ขณะที่ประเทศอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น คาดว่าจะบริโภคข้าวลดลง โดยคาดว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) ประเทศต่างๆจะมีความต้องการบริโภคข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศจีนจะมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 146.05 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.02% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)
- 2) ประเทศอินเดียคาดว่าจะมีความต้องการบริโภคประมาณ 126.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3.7% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)
- 3) ประเทศบังคลาเทศ 38.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 4) ประเทศอินโดนีเซีย 35.5 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 5) ประเทศเวียดนาม 22.75 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 6) ประเทศฟิลิปปินส์ 17.7 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 7) ประเทศไทย 12.65 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 8) ประเทศเมียนมา 10.2 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 9) ประเทศญี่ปุ่น 8.0 ล้านตัน ลดลง 2.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 10) ประเทศไนจีเรีย 8.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 11) ประเทศบราซิล 7.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 12) ประเทศสหรัฐฯ 5.37 ล้านตัน ลดลง 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 13) ประเทศเนปาล 4.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 14) ประเทศปากีสถาน 4.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 15) ประเทศอียิปต์ 4.15 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68

ขณะที่สต็อกข้าวคงเหลือปลายปี 2568/69 (ปี 2569) คาดว่าจะอยู่ที่ 187.83 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 187.33 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68 (2568) เนื่องจากยังคงคาดว่าสต็อกข้าวของประเทศจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าในปี 2568/69 (ปี 2569) สต็อกข้าวของประเทศจีนจะมีประมาณ 105.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 และยังคงมีปริมาณมากที่สุดในโลกซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ

55.9% ของสต็อกทั้งหมดของโลก ขณะที่สต็อกข้าวของประเทศอินเดียจะมีประมาณ 44.5 ล้านตัน ลดลง 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 23.7% ของสต็อกทั้งหมดของโลก) ขณะที่ประเทศอินโดนีเซีย คาดว่าจะมี 4.37 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 20.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะในปี 2568/69 จะมีสต็อกประมาณ 3.65 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2567/68 เวียดนามคาดว่าจะมี 3.14 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 7.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ไนจีเรียคาดว่าจะมี 3.06 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 8.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์คาดว่าจะมี 1.48 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ขณะที่ประเทศไทยนั้นคาดว่า สต็อกปลายปี 2567/68 (ปี 2568) จะมีประมาณ 3.91 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 18.1% จากตัวเลขคาดการณ์ในปี 2567/68 (ปี 2568) ที่จำนวน 3.31 ล้านตัน

ทางการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) กระทรวงเกษตรสหราชอาณาจักรว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) จะมีปริมาณอยู่ที่ประมาณ 61.66 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นประมาณ 1.0% เมื่อเทียบกับ จำนวน 61.06 ล้านตันข้าวสาร ในปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) โดยคาดว่าประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญเกือบ ทุกประเทศจะส่งออกมากขึ้น เช่น อินเดีย เวียดนาม ไทย ปากีสถาน กัมพูชา สหรัฐฯ เมียนมา บราซิล ขณะที่ ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ไนจีเรีย จีน อิรัก ซาอุดีอาระเบีย มาเลเซีย สหรัฐฯ แอฟริกาใต้ อิหร่าน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คาดว่าจะนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น

โดยในส่วนของการตลาดนำเข้านั้นคาดว่าจะในปี 2569 ประเทศต่างๆคาดว่าจะนำเข้าข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้า 5.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.9% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 2) ประเทศเวียดนามจะนำเข้า 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 3) ประเทศไนจีเรียจะนำเข้า 3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 4) ประเทศจีนจะนำเข้า 2.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 5) ประเทศอิรักจะนำเข้า 2.23 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 6) ประเทศในสหภาพยุโรปจะนำเข้า 2.2 ล้านตัน ลดลง 4.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 7) ประเทศซาอุดีอาระเบียจะนำเข้า 1.85 ล้านตัน เท่ากับปี 2568
- 8) ประเทศมาเลเซียจะนำเข้า 1.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 9) ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะนำเข้า 1.63 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.2% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 10) ประเทศเคนยาลงจะนำเข้า 1.65 ล้านตัน ลดลง 2.9% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 11) ประเทศไต้หวันจะนำเข้า 1.6 ล้านตัน ลดลง 20% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 12) ประเทศแอฟริกาใต้จะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 13) ประเทศกินีจะนำเข้า 1.25 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.2% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 14) ประเทศอิหร่านจะนำเข้า 1.05 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 15) ประเทศบังกลาเทศจะนำเข้า 1.0 ล้านตัน ลดลง 33.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 16) ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะนำเข้า 0.98 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.6% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 17) ประเทศกาน่าจะนำเข้า 0.93 ล้านตัน ลดลง 7.5% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 18) ประเทศโมซัมบิกจะนำเข้า 0.93 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 19) ประเทศบราซิลจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน ลดลง 5.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 20) ประเทศแคเมอรูนจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.6% เมื่อเทียบกับปี 2568

- 21) ประเทศเม็กซิโกจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.9% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 22) ประเทศบูร์กินาฟาโซจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.7% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 23) ประเทศเยเมนจะนำเข้า 0.83 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 10% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 24) ประเทศอินโดนีเซียจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 33.3% เมื่อเทียบกับปี 2568

สำหรับประเทศผู้ส่งออกนั้น ในปี 2569 คาดว่าประเทศต่างๆจะส่งออกข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศอินเดียคาดว่าจะในปี 2569 จะส่งออกได้ 25 ล้านตัน เท่ากับจำนวน 25 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2568
- 2) ประเทศเวียดนามคาดว่าจะส่งออก 7.9 ล้านตัน เท่ากับที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 3) ประเทศไทยจะส่งออกได้ประมาณ 7.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.9% เมื่อเทียบกับ 7.0 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 4) ประเทศปากีสถานคาดว่าจะส่งออกได้ 5.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.9% เมื่อเทียบกับ 5.2 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 5) ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะส่งออก 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออก 4.0 ล้านตัน ในปี 2568
- 6) ประเทศสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะส่งออก 3.05 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออก 3.03 ล้านตัน ในปี 2568
- 7) ประเทศเมียนมาคาดว่าจะส่งออก 1.5 ล้านตัน เท่ากับที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 8) ประเทศบราซิลคาดว่าจะส่งออกได้ 1.28 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 15.9% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2568
- 9) ประเทศอูรูกวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 1.0 ล้านตัน เท่ากับที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 10) ประเทศจีนคาดว่าจะส่งออกได้ 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.9% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2568

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Grains: World Markets and Trade Report, June 2025)